

קובץ יום הולדת

Fascicule sur L'ANNIVERSAIRE

Hayom Yom Il Nissan

*« Durant le jour de son anniversaire, un homme doit
s'isoler, évoquer ses souvenirs et y méditer, réparer
tout ce qui doit l'être et faire Techouva. »*

קובץ
יום הולדת

Fascicule sur l'anniversaire

AVANT - PROPOS

Le jour de l'anniversaire est un moment de réflexion, de joie et de remerciement.

Le Talmud de Jérusalem dit qu'en ce jour, le **Mazal** de la personne s'intensifie.

Il est considéré comme un **Roch Hachana personnel** et ce jour-là donne donc une influence sur tous les jours de l'année. On recense ainsi plusieurs coutumes liées à cette date particulière.

Pendant longtemps, l'importance de l'anniversaire était peu connue dans l'histoire juive, jusqu'à ce que la 'Hassidout en révèle une dimension nouvelle.

Ce fut en 5702 (1942), lors de la publication du livret « **Hayom Yom** » par le Rabbi, que l'importance de la célébration de son anniversaire fut publiquement soulignée. En effet, le Rabbi y écrit, à la date du **11 Nissan (date correspondant à l'anniversaire du Rabbi)**, que le jour de l'anniversaire de sa naissance, un homme doit s'isoler, évoquer ses souvenirs et y méditer, puis faire Techouva sur ce qui nécessite réparation.

Au fil des années, le Rabbi marqua de nombreuses fois sa date d'anniversaire par des actions particulières.

Dès son intronisation en 5711 (1951), le Rabbi célébra le jour de Youd Alef Nissan comme un jour spécial en se rendant au Ohel.

L'année suivante, lors de son 50ème anniversaire, le Rabbi récita un Maamar devant un groupe de 'Hassidim.

Puis dix ans plus tard, lors de son 60ème anniversaire en 5722 (1962), le Rabbi organisa un Farbrenguen spécialement pour cet événement.

Enfin, à partir de 5731 (1971), le Rabbi marqua cette date chaque année, en organisant un Farbrenguen ou en récitant une Si'ha.

Dès le début de la Nessiout également, le Rabbi reçut les élèves de la Yéchiva dans son bureau pour une audience privée à l'occasion de leur anniversaire. Cette audience était également prévue pour les hommes mariés. De nombreuses coutumes liées à l'anniversaire furent d'ailleurs révélées et clarifiées durant ces entrevues.

Au fil du temps, il devint courant que les 'Hassidim mentionnent leur prochain anniversaire dans leurs correspondances au Rabbi, et le Rabbi répondait par des bénédictions particulières et des instructions pour observer les coutumes de l'anniversaire.

Comment la « campagne anniversaire » vit-elle le jour ?

Le 22 Chevat 5748 (1988) fut marqué par le départ de ce monde de la regrettée Rabbanite 'Haya Mouchka, épouse du Rabbi. Durant toute l'année de deuil, le Rabbi pria en semaine à son domicile sur Président Street.

Le 25 Adar de cette même année, après l'office de Cha'harit, le Rabbi s'approcha de son pupitre et prononça une Si'ha. Dans cette Si'ha, le Rabbi suggéra que, dans le cadre de l'anniversaire de la Rabbanite, née le 25 Adar, il était approprié de se concentrer sur les coutumes liées à l'anniversaire et de les partager avec l'ensemble du peuple juif : hommes, femmes et enfants.

Le Rabbi ajouta que le fait de s'impliquer dans cette campagne constituerait le plus grand mérite pour l'âme de la Rabbanite.

Ainsi, **une liste de « dix coutumes à mettre en pratique le jour de l'anniversaire »** fût publiée. Puis une grande campagne publicitaire fut lancée à cette époque, afin d'encourager chacun et chacune à cette célébration.

Lors de leur parcours hebdomadaire pour diffuser les Mitsvot, les élèves de Yéchiva ne manquaient pas de partager, avec des milliers de Juifs, l'importance de mettre à profit ce jour si spécial pour intensifier leur pratique du judaïsme. De même les enseignants, les délégués du Rabbi se sont beaucoup investis dans la diffusion de cette campagne.

En de nombreuses circonstances, le Rabbi rappela aux enfants et aux adultes la nécessité d'organiser une fête ou une réunion 'Hassidique en l'honneur de leur anniversaire.

Enfin, durant la réunion 'hassidique du dernier jour de Pessa'h de cette même année, le Rabbi expliqua, en se basant sur plusieurs sources de Torah, la raison de célébrer publiquement son anniversaire.

Pourquoi cette campagne anniversaire est-elle si importante ?

Pour chaque 'Hassid, la campagne anniversaire revêt une signification particulière, du fait qu'elle ait été initiée par le Rabbi pour l'élévation de l'âme et le mérite de la Rabbanite a"h.

À la veille de la délivrance messianique, notre mission consiste à parachever l'élévation de la matérialité, à transformer l'obscurité en lumière, augmenter le bien et la sainteté, à travers l'utilisation des domaines « facultatifs », comme un anniversaire, pour intensifier la pratique des Mitsvot.

En effet, par la célébration d'un anniversaire, un jour « ordinaire » devient un jour de « Yom Tov », un jour de fête. Au jour de notre anniversaire, une lumière toute particulière nous est octroyée afin de nous élever spirituellement. Les niveaux les plus bas de notre réalité sont élevés aux plus hauts niveaux de soumission à D.ieu.

La « campagne anniversaire » accélérera certainement la phase finale de l'exil, comparée à la grossesse, et hâtera la délivrance complète, comparée à la naissance d'Israël,

Puisse cela arriver très rapidement !

Campagne Anniversaire du BETH LOUBAVITCH

SOMMAIRE

12	SI'HA 25 ADAR 5748 (1988) EN HÉBREU
15	SI'HA 25 ADAR 5748 (1988) TRADUITE EN FRANÇAIS
20	COMPILATION SUR L'IMPORTANCE DE L'ANNIVERSAIRE JUIF AVEC MÉKOROT
28	LES 10 MINHAGUIM DE L'ANNIVERSAIRE
34	SUJETS DE RÉFLÉXION SUR LES MINHAGUIM DE L'ANNIVERSAIRE
44	CITATIONS ET HISTOIRES
46	SI'HA A'HARON CHEL PESSAH 5748 (1988) EN HÉBREU
54	SI'HA A'HARON CHEL PESSAH 5748 (1988) EN FRANÇAIS
60	EXTRAIT DE SI'HA DE CHABBAT PARACHAT VAYIKRA, PARACHAT HA'HODECH, ROCH 'HODECH NISSAN 5748 (1988) EN HÉBREU
62	EXTRAIT DE SI'HA DE CHABBAT PARACHAT VAYIKRA, PARACHAT HA'HODECH, ROCH 'HODECH NISSAN 5748 (1988) EN FRANÇAIS
64	EXTRAIT DE SI'HA DE YOD ALEF ET YOD GUIMEL NISSAN 5748 (1988) EN HÉBREU
65	EXTRAIT DE SI'HA DE YOD ALEF ET YOD GUIMEL NISSAN 5748 (1988) EN FRANÇAIS

Si'ha du 25 Adar 5748
(1988) et son adaptation
en français

בס"ד. משיחת יום ב', כ"ה אדר ה'תשמ"ח

— יום הולדת* הרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע —

— הוא כ"ה אדר. ונמצא, שכ"ה אדר הוא "יום הולדת" דכל הבריאה כולה, שמים וארץ וכל צבאם, כולל "שמים" ו"ארץ" ורחניים, כל סדר ההשתלשלות. ובפרט ע"פ הידוע⁸ (על יסוד המבואר בתוספות⁹) בתיווך ב' הדעות ("אלו¹⁰ ואלו דברי אלקים חיים"¹¹) שבניסן עלה במחשבה לברוא ולא נברא עד תשרי, שעפ"י, יש עליו באופן הבריאה בניסן (כ"ה אדר) לגבי אופן הבריאה בתשרי (כ"ה אלול) — העילוי דמחשבה לגבי מעשה.

יש להוסיף, שבהבריאה דניסן (כ"ה אדר) יש עליו נוסף — מכיון שבניסן הוקם המשכן¹² שעל ידו נעשה קיום העולם, כמארז"ל¹³ "עד שלא הוקם המשכן הי' העולם רותח משהוקם המשכן נתבסס העולם".

ובהדגשה יתירה בקביעות שנה זו — שכ"ה אדר חל כפ' ויקרא¹⁴, "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד

א. בהמשך להמדובר לאחרונה אודות הענין ד"והח"י יתן אל לבר"², וכבכל דבר ובפרט בענין עקרי — בקשר למעשה שהוא העיקר — בודאי שיש לנצל את יום ההולדת, ש"מזלה גובר"³, כדי שע"י יתוסף בעניני יהדות, תורה ומצוות.

ובהקדמה — שנוסף לכך שכל ענין דאיש פרטי בישראל נוגע לכל ישראל, ועד שנוגע לעולם כולו, כמארז"ל⁴ "כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם", מודגש הדבר ביותר בקשר ובשייכות ליום (ההולדת) כ"ה אדר:

לדעת רבי יהושע⁵ — "בניסן נברא העולם"⁶, היינו, שבריאת אדה"ר (יום ששי דברה"ע) היתה באחד בניסן, ובמילא, יום ראשון דברה"ע — "כל תולדות שמים וארץ נבראו ביום ראשון וכל אחד ואחד נקבע ביום שנגזר עליו"⁷

(*) להעיר, שהענין דיום הולדת שייך גם לאחר ההסתלקות (ראה כתובות לט, א: "יש כגר בקבר". וראה צפע"י לרמב"ם הל' תשובה פ"ח ה"ד). ולהעיר מרשימת כ"ק מו"ח אדמו"ר (נדפסה בהוספה לסה"מ פר"ת ע' שנו) אודות אמירת מאמר חסידות ביום ההולדת בנ"ע בהתאם למספר השנים דאו. זאת ועוד: יום הולדת שייך וקשור גם ליום ההסתלקות (עיין רשימות הצ"צ עה"פ (קהלת ז, א) טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדתו, ויתירה מזה — "כראי הוא יום הלידה שיכפר על המיתה" (פרש"י מגילה יג, ב. — נתבאר בארוכה בלקו"ש שמות תשמ"ו).

- (1) ובהדגשה יתירה אצל הנפטרת — ששמה (הראשון) "ח"י".
- (2) קהלת ז, ב.
- (3) ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ח"ח ובקה"ע.
- (4) סנהדרין לו, ס"א — במשנה.
- (5) מלשון ישועה.
- (6) ר"ה יא, רע"א. וש"נ.
- (7) פרש"י בראשית א, יד.

- (8) שער הכוונות ענין ר"ה דרוש א'. פע"ח שער ר"ה פ"ד (בכמה דפוסים — פ"ו).
- (9) ד"ה כמאן מצלינן — ר"ה כז, א (ומה שבתוס' שלפנינו שבתשרי עלה במחשבה לבראות ולא נברא עד ניסן — נתבאר בלקו"ש חט"ז ע' 483 הערה 20, עיי"ש).
- (10) עירובין יג, ב. וש"נ.
- (11) ובגד"ד — גם בנוגע למעשה בפועל: "כמאן מצלינן האידאן זה היום תחלת מעשיך... כרבי אליעזר" (ר"ה שם), ו"לתקופה כרבי יהושע" (שם יב, א).
- (12) פקודי מ, ב. שם, יז.
- (13) במדבר"ר פ"ב, יא. וראה שם, יג: "המשכן שקול כנגד העולם", והולך ומפרט פרטי הבריאה דשבעת ימי בראשית כפי שהם בהמשכן.
- (14) כפתגם אדה"י ש"צריכים לחיות עם הזמן" ("היום יום" ב' חשון).

חבריו וידידיו כו', כדי שקבלת ההחלטות הטובות (בלי-נדר) ביום הולדתו (שמזלו גובר) תהי' באופן של שמחה, שעיי'ז יתוסף גם בקיום ההחלטות הטובות מתוך שמחה וחיות²².

(ב) שענין זה נוגע ושייך לכל אחד ואחת, הן אנשים והן נשים, וגם טף, עד לקטני קטנים — ע"י הוריהם, ועאכ"כ לאחר שמגיעים להבנה ותמימה, שאז יכולים וצריכים להסביר להם (בסגנון המובן ושייך אליהם) שכיום הולדת צ"ל חידוש והוספה בכל עניני טוב וקדושה, ובאופן שגם הם יחוגו את יום ההולדת מתוך התועדות של שמחה, ביחד עם חבריהם (וילדות — עם חברותיהן)²³.

ובהדגשה יתירה בנוגע לקטנים — שמצד טבעם מקבלים כל דבר מתוך התרגשות והתפעלות, דבר שיפעל גם על אחיהם ואחיותיהם שישתוקקו לחגיגת יום הולדתם באופן המתאים. [ולהוסיף ולהעיר, אשר, בכגון-דא]

לאמר¹⁵, היינו, כפי שהמשכן פועל פעולתו¹⁶.

ב. ובנוגע לפועל — באה ההצעה להוסיף מנהג טוב (וי"ל להרוצה בזה — לזכות ולעילוי נשמתה) בקשר לאופן ההנהגה ביום ההולדת:

כ"ק מו"ח אדמו"ר פירסם לרבים אודות סדר ההנהגה ביום הולדת (שבדורות שלפנ"ז ה' ידוע ליחידי סגולה בלבד) — "להעלות וזכרונותיו ולהתבונן בהם והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם"¹⁷. וכן נהגו להוסיף בנתינת הצדקה לפני תפלת שחרית ומנחה (וכשיום ההולדת חל בשבת או יו"ט — נותנים ביום שלפניו), ושיעור נוסף בלימוד התורה, נגלה וחסידות¹⁸.

ובהתאם לכך, כדאי ונכון ביותר לפרסם (עוד יותר) מנהג זה בין כל בני", אשר, ביום ההולדת יוסיפו כתורה תפלה וצדקה, ג' העמודים שעליהם "העולם עומד"¹⁹, החל מ"עולם קטן זה האדם"²⁰, ויקבלו החלטות טובות אשר במשך השנה הבעל"ט יוסיפו בעניני תומ"צ.

ובהוספה — (א) שכדאי ונכון ביותר שכאמ"א יעשה ביום הולדתו התועדות של שמחה²¹, ביחד עם בני ביתו, או גם

חדש בראשית טו, ד), ולכאורה ע"פ הטעם שם ע"ד"ז הוא בנוגע לבת מצוה.

וע"פ הידוע שבכל שנה חזרת וניעורה אותה ההמשכה כו' (ראה רמ"ז בס' תיקון שובבים — הובא ונתבאר בס' לב דוד להחיד"א פכ"ט), נמצא, שצ"ל ענין של שמחה (הקשורה בתומ"צ — ראה ז"ח שם) ביום ההולדת בכל שנה.

(22) ומעלה נוספת — שקבלת החלטות טובות במעמד אחרים "יש לזה חזקת הרבה יותר מההסכס שעושה בפ"ע" (ד"ה החלוצו תרנ"ט פ"י), ומה גם שעיי'ז יוכלו לשאול ולברר אצלו ע"ד קיום ההחלטות בפועל ממש — ע"ד העילוי ד"עשה לך רב" (אבות פ"א מ"ר טז).

(23) ולהוסיף, שבקיום המנהג ע"י קטנים יש עילוי נוסף — "והשיב לב אבות על בנים" (מלאכי' בסופו — מהיעורים שלפני ובסמיכות להגאולה), שהבנים והבנות "יריעשו" גם להורים ע"ד קיום הנהגה זו, ובמילא ועיקר — ההחלטות הטובות, ביום הולדתם (של ההורים).

(15) ר"פ ויקרא.

(16) נוסף על סיפור הקמת המשכן בפ' ויקהל-פקודי — הפרשה דהשבת שממנו מתברך כ"ה אדר.

(17) "היום יום" י"א ניסן.

(18) ספר המנהגים חב"ד ע' 81.

(19) אבות פ"א מ"ב.

(20) תנחומא פקודי ג. זח"ג לג. ב. תקו"ז תס"ט

(ק. ב. קא, א).

(21) להעיר שמצינו במדר"ל ענין של שמחה ביום הולדת של צדיקים — ולדוגמא: תנחומא ס"פ פקודי (בנוגע ליצחק). תוד"ה אמר כמשה — נזיר יד, א (בנוגע למשה).

ויש להטעים גם בנוגע לכאמ"א מישראל — שכיום הברמצוה צ"ל שמחה בכיום החופה (זהר

וטף) שליחות-מצוה לתת לצדקה²⁹ (מה טוב — בו ביום), ובהוספה מדילי.

ויה"ר שקבלת החלטות טובות בקשר עם עניני יום הולדת — תמהר ותזרז עוד יותר את לידת עם ישראל בתכלית השלימות בגאולה האמיתית והשלימה (כידוע³⁰ שהגלות נמשל לעיבור והגאולה ללידה).

ובפרט ע"י ההוספה במצות הצדקה — "גדולה צדקה שמקרב את הגאולה"³¹, בקרוב ממש, "היום אם בקולו תשמעו"³², "היום" כפשוטו, ועד ש"לא עיכבן המקום כהרף עין"³³, ו"לילה (ליל הגלות — תומ"י) כיום יאיר"³⁴.

אין מקום לשאלה היתכן להוסיף מנהגים חדשים — כי, נוסף לכך שאין זה מנהג חדש (כנ"ל), הרי, כשמדובר ומודגש אודות הוספה בעניני תורה ומצוות, ומתוך שמחה של מצוה ושמחה של תורה, ע"י התוועדות רעים²⁴ ואיחולי ברכות איש לרעהו²⁵ (ובפרט בשנה זו — שנת הקהל, "הקהל"²⁶ את העם האנשים והנשים והטף²⁷, ושנת תשמ"ח — תשמח ותשמח), מוכן וגם פשוט, שכל המרבה ב"הוספות" ו"חידושים" כאלה הרי זה משובח.

ג. וכדי להתחיל בפעולה טובה תיכף ומיד (בקשר וביום ההולדת דכ"ה אדר) — יש להתחיל בדבר האפשרי תומ"י ושווה לכל נפש וכו' — במצות הצדקה²⁸, לתת לכאור"א (אנשים נשים

העולם (כ"ה אדר) — שהרי "מצות הצדקה היא מצות ה' ממש מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עושה להחיות העולמות כו'" (אגה"ק סי"ז).

(29) ובהדגשה יתירה בימי ההכנה לפסח — מצות חטים (ראה גם שיחת ש"פ ויק"פ הני"ל).

(30) ראה תו"א ותו"ח ר"פ וארא. ועוד.

(31) כ"ב יד"ד, א. וראה תניא פלי"ז (מח, ב).

(32) תהלים צה, ז. סנהדרין צח, סע"א.

(33) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

(34) תהלים קלט, יב. וראה תו"א בשלח סד, ב.

תו"ח שמות תע, ב. וראה ספר הערכים חב"ד ח"ב ע' תקצז. וש"נ.

(24) להעיר גם מסיום וחזרת שו"ע חלק "אורח חיים" (ברמ"א, אשר, "בני ישראל יוצאים ביד רוח", שרומז על הנהגה ע"פ פסקי-דינים דהרמ"א) באורח חיי כל יום — "טוב לב משתה תמיד" (משלי טו, טו).

(25) וכמ"ש (לך לך יב, ג) "ואברכה מברכך".

(26) וילך לא, יב.

(27) ובהדגשה יתירה בימי ההכנה לחג הפסח, שבו מודגש ביותר הענין דחינוך הקטנים (ראה גם שיחת ש"פ ויק"פ סי"ב).

(28) להעיר מהשייכות המיוחדת צדקה לבריאת



ADAPTÉ DU DISCOURS DU LUNDI 25 ADAR 5748

- Jour anniversaire de la Rabbanite dont l'âme repose en Eden, puisse son mérite nous protéger¹ -

1. Suite à ce qui a été rapporté ces derniers temps à propos de « celui qui est vivant prendra conscience en son cœur », ce principe touchant tous les domaines et en particulier le domaine essentiel de l'action qui est le principal sur terre, il est évident qu'il y a lieu d'exploiter le jour anniversaire, moment où « son Mazal s'intensifie », afin qu'à travers cela, il puisse y avoir un rajout dans tout ce qui concerne le judaïsme, la Torah et ses commandements.

Tout d'abord, en dehors du fait que ce qui touche un juif en particulier concerne l'ensemble des juifs jusqu'à même concerner le monde entier comme nos Sages le déclarent « chacun a le devoir de se dire que le monde n'a été créé que pour lui », cela est d'autant plus accentué en ce qui concerne le jour du 25 Adar (qui est son jour d'anniversaire) :

Selon l'avis de Rabbi Yéochoua « le monde fut créé en Nissan », ce qui entraîne que la création d'Adam (le sixième jour de la création) eut lieu le 1^{er} Nissan. Dans cette optique, le premier jour de la création du monde où furent créés « tous les dérivés et tout ce qui peuple le ciel et la terre » pour être ensuite « développés et mis en place, chacun en fonction du jour où cela a été décrété », fut le 25 adar². Il s'ensuit que le 25 Adar est le jour anniversaire de la naissance de toute la création : le ciel et la terre ainsi que tout ce qui les compose. Cela inclut aussi « le ciel et la terre spirituels », donc l'ensemble des mondes spirituels.

¹ Ndt : ce discours fut prononcé dans l'année de deuil de la Rabbanite Haya Mouchka, ayant quitté ce monde le 22 Chevat 5748 (1988), près d'un mois plus tôt

² Ndt : six jours plus tôt

D'autant plus qu'est connue la conciliation faite entre les deux avis³ (« les paroles des uns et des autres sont les paroles de D.ieu ») : en Nissan vint la pensée de créer le monde mais la création concrète n'eut lieu qu'en Tichri. Selon ce qui vient d'être expliqué, il y a lieu de dire que la dimension de la création par la pensée, qui eut lieu en Nissan (25 Adar), est supérieure à la dimension de la création concrète, qui eut lieu en Tichri (25 Eloul), car la pensée est supérieure à l'action.

Il y a lieu d'ajouter qu'il existe une supériorité supplémentaire concernant la dimension de la création en Nissan, en effet, en Nissan eut lieu l'édification du Tabernacle, le Michkan, à travers lequel l'existence du monde fut définitivement stabilisée, ainsi que disent les Sages : « tant que le Michkan n'était pas construit, le monde était en tremblement constant, le jour où le Michkan fut construit, il se stabilisa ».

Ce concept est fortement souligné cette année du fait que le 25 Adar a lieu lors de la Sidra de Vayikra, qui débute avec le verset suivant : « D.ieu appela Moïse, Il lui parla depuis la tente d'assignation en lui demandant de transmettre », c'est-à-dire que non seulement le Michkan fut érigé, mais qu'il entra également dans sa phase active.

2. Concernant l'application concrète qui découle de ce qui vient d'être exposé, voici ce qui est proposé : rajouter une bonne coutume (celui qui le veut bien, le dédiera pour le mérite et l'élévation de son âme⁴) en ce qui concerne les comportements à adopter le jour d'anniversaire de naissance :

Mon beau-père le Rabbi diffusa publiquement les comportements à adopter le jour d'anniversaire de naissance (dans les générations précédentes, ces coutumes n'étaient réservées qu'à une élite) : « évoquer ses souvenirs, y méditer, et s'occuper de réparer tout ce qui nécessite réparation et Techouva ».

³ Ndt : le deuxième avis étant celui de Rabbi Eliezer, selon lequel le monde fut créé en Tichri

⁴ Ndt : l'âme de la Rabbanite

La coutume de rajouter dans les dons à la Tsedaka avant les prières de Cha'harit et de Min'ha fut également instaurée (lorsque l'anniversaire a lieu un Chabbat ou un Yom Tov, on effectuera ces dons le jour précédent), ainsi que rajouter dans l'étude de la Torah, dans sa dimension révélée et cachée.

Parallèlement à ce qui vient d'être dit, il serait extrêmement judicieux et profitable d'élargir la diffusion de cette coutume au maximum parmi tout le peuple d'Israël, qu'ils puissent rajouter lors de leur anniversaire dans l'étude de la Torah, dans le service de la prière et dans les dons à la Tsedaka, qui sont les 3 piliers sur lesquels le monde repose, « à commencer par le petit monde, qui est l'être humain ». Aussi, ils prendront de bonnes résolutions d'ajouter dans la Torah et les Mitsvot pour toute l'année à venir.

- (1) Il est très profitable et judicieux que chaque personne organise, le jour de son anniversaire, une réunion 'hassidique joyeuse, avec les membres de sa maison ainsi que ses connaissances proches et éloignées etc., afin que les bonnes résolutions qu'elle a prises (sans en faire le vœu) le jour anniversaire de sa naissance, jour durant lequel son Mazal s'intensifie, soient prises dans un cadre de joie. Cela sera aussi un apport supplémentaire concernant les rajouts eux-mêmes, car ils seront également accomplis avec joie et vitalité.
- (2) Tout ce qui vient d'être dit concerne tout le monde sans exception : hommes, femmes ainsi que les enfants, y compris dès leur plus jeune âge (ce qui sera alors accompli par l'intermédiaire de leurs parents). Il va de soi que, dès qu'ils seront en âge de comprendre, on leur expliquera (dans un langage à leur portée) que le jour de son anniversaire, il faut qu'il y ait un aspect nouveau et un rajout dans tout ce qui concerne les domaines du Bien et de la sainteté. On organisera pour eux également une réunion 'hassidique joyeuse, en présence de leurs amis (ainsi que les filles avec leurs amies).
On accentuera encore plus cette coutume auprès des enfants, car de par leur nature, ils ont tendance à prendre chaque chose avec émotion et réactivité, de la sorte cela influencera leurs frères et sœurs pour qu'ils aient envie de célébrer leur propre anniversaire de la manière qu'il convient.

Il y a lieu d'ajouter ici une clarification : dans le cas présent, le questionnement éventuel serait « de quel droit pouvons-nous ajouter de nouvelles coutumes ? ». Cette question ne se pose pas ici car premièrement, il ne s'agit pas d'une nouvelle coutume (comme cela a été mentionné plus haut), de surcroît, lorsqu'il s'agit de rajouter dans la Torah et les Mitsvot, tout ceci à travers la joie de la Torah et de la Mitsva, dans le cadre d'une réunion 'hassidique entre amis pendant laquelle tout le monde se souhaite des bénédictions (d'autant plus en cette année du rassemblement, au sujet de laquelle il est dit « tu réuniras le peuple, hommes femmes et enfants », en cette année 5748 dont les lettres⁵ composent les mots, « réjouis toi » et « réjouis les autres »), il est évident que celui qui augmentera dans des « rajouts » ou des « nouveautés » de la sorte est louable.

3. Dans le but de pouvoir entreprendre immédiatement une action positive (en lien avec le jour anniversaire du 25 Adar), il y a lieu de commencer tout de suite avec une action possible et à la portée de tous en accomplissant la Mitsva de la Tsedaka. Il sera distribué à chacun (hommes, femmes et enfants) de l'argent, pour lequel ils seront émissaires de la Mitsva pour le donner à la Tsedaka (il serait bien que ce soit le jour même), en ajoutant à ce qui sera distribué en apport personnel.

Que ce soit la volonté de D.ieu que toutes les bonnes résolutions prises au sujet de la célébration de l'anniversaire hâtent et activent encore davantage la naissance du peuple Juif de manière absolument complète, à travers la délivrance véritable et complète, (tel que cela est répandu, l'exil est comparé à la grossesse et la délivrance à la naissance).

Nous hâterons tout cela en particulier grâce à la Mitsva de Tsedaka : « grande est la Mitsva de Tsedaka, à tel point qu'elle a le pouvoir de rapprocher la délivrance », très prochainement, comme le verset dit « aujourd'hui, si vous écoutez Sa voix », aujourd'hui littéralement, jusqu'à ce « qu'Il ne les retienne pas même le temps d'un clin d'œil »⁶, « et la nuit (la nuit de l'exil, immédiatement) éclairera autant que le jour. »

⁵ Ndt : en hébreu, les lettres ont une valeur numérique. Les années sont énumérées au moyen des lettres hébraïques.

⁶ Ndt : verset dit à propos de la délivrance d'Égypte, qui se déroula en un clin d'œil.

Compilation sur l'importance de l'anniversaire juif avec Mékorot

25 ADAR – L'IMPORTANCE DE L'ANNIVERSAIRE JUIF

Source : Sefer HaSi'hot 5748, Si'ha du 25 Adar (anniversaire de la Rabbanite 'Haya Mouchka a"n) et A'haron Chel Pessa'h

1. Introduction : 25 Adar, anniversaire de la création du monde

גמרא ראש השנה י, ב: רבי אליעזר אומר: בתשרי (בכ"ה אלול (תוספות ח, א)) נברא העולם... רבי יהושע אומר: בניסן (בכ"ה אדר (תוספות ח, א)) נברא.

Guemara Roch Hachana 10b : Rabbi Eliezer dit : [l'homme] fut créé en Tichri (le monde fut donc créé le 25 Elloul – Tossafot 8a). Rabbi Yehochoua dit : il fut créé en Nissan (le monde fut donc créé le 25 Adar - Tossafot 8a).

ע"פ שער הכוונות (רבי חיים ויטאל), ראש השנה דרוש א': וקשה, שגוראין בתלמוד בבלי דאין נברא העולם ב'ח' ו'... אבל האמת ש"אלו ואלו דברי אלקים חיים": בניסן עולה במחשבת הקב"ה לברא העולם, ולא נברא בפעל עד תשרי.

Cha'ar Hakavanot (Rabbi 'Haïm Vital), Roch Hachana ch. 1 : Peuvent-ils être en discussion sur des faits ? En fait, « les deux avis sont les paroles du Dieu Vivant » : à Nissan (le 25 Adar) Dieu pensa à créer le monde [et le conçut dans Sa Pensée], mais celui-ci ne fut créé concrètement qu'en Tichri (le 25 Elloul).

ספר השיחות: באפן הבריאה בניסן (כ"ה אדר) יושגו עליו לגבי אפן הבריאה בתשרי (כ"ה אלול) - העלוי דמחשבה לגבי מעשה. ובפרט שבניסן הוקם המשכן, שעל ידו נעשה קיום העולם.

Sefer HaSi'hot : La création du 25 Adar comporte une qualité sur la création du 25 Elloul : celle de la pensée sur l'action. D'autant plus, qu'en Nissan fut érigé le Tabernacle, qui assure la survie de ce monde.

- ✓ 25 Adar : jour anniversaire de la création conceptuelle de notre monde par D.ieu

2. Un moment opportun pour intensifier les coutumes liées à l'anniversaire

היום יום י"א ניסן: ביום ההללית, על האדם להתבודד, ולהעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם, והצריכים תקון ותשובה לשוב ויתקנם.

Hayom Yom 11 Nissan : Durant le jour de son anniversaire, un homme doit s'isoler, évoquer ses souvenirs et y méditer, réparer tout ce qui doit l'être et faire Techouva.

ספר השיחות: כדאי ונכון ביותר לפרסם, אשר ביום ההללית יוסיפו בתורה תפלה וצדקה, ויקבלו החלטות טובות אשר במשך השנה הבאה עליהם לטובה יוסיפו בעניני תורה ומצוות.

ובהוספה –

(א) לעשות ביום ההללית התנעודות של שמחה, ביחד עם בני ביתו, או גם חבריו וידידיו כו', כדי שיקבלת וקיום ההחלטות הטובות תהיה באופן של שמחה.

(ב) ענין זה נוגע ושייך לכל אחד ואחת, אנשים נשים וטף, עד לקטני קטנים (על ידי הוריהם).

Sefer HaSi'hot : Il est bon et très approprié de publier, que lors du jour de l'anniversaire, on intensifiera son action dans la Torah, la prière et la Tsedaka ; qu'on prenne de bonnes décisions pour se renforcer, au cours de l'année à venir, dans l'accomplissement de la Torah et des Mitsvot.

De plus :

- (A) On organisera le jour de son anniversaire un rassemblement joyeux, avec les membres de sa famille ou même avec ses amis et proches etc., afin que la prise de bonnes décisions soit faite dans la joie.
- (B) Cela concerne chacun et chacune : hommes, femmes et enfants – même jusqu'aux plus petits (pour qui leurs parents organiseront ce rassemblement).

✓ L'anniversaire : un jour de bilan durant lequel il faut intensifier la pratique du judaïsme et se rassembler avec ses proches. Cette pratique nous concerne tous, à tous les âges !

3. Développement : la raison de cette joie, le jour anniversaire (de la naissance)

ספר השיחות: לדה הוא ענגן של שמחה, לכל לראש שמחת ההורים שנולד להם בן או בת, וגם שמחה אצל כלל ישראל, שנתוסף עוד יהודי לכלל ישראל. ופשיטא, שנהו ענגן של שמחה להנולד עצמו - שמחה על עצם מציאותו. ועל דרך זה ביום ההלדה בכל שנה ונה, שמצד הזכרון על ענגן הדה, יש מקום לחייב שבח והודיה להקב"ה.

Sefer HaSi'hot : Une naissance est un évènement joyeux, tout d'abord pour les parents qui ont eu un enfant ainsi que pour l'ensemble du peuple juif qui a eu un nouveau membre en son sein. Il est évident que cette joie est également pour le nouveau-né même – une joie de son existence même. De même, lors de son anniversaire chaque année, en se rappelant de sa naissance, il y a lieu d'être tenu de louer et remercier D.ieu pour cela.

מדרש שכל טוב, וישב מ, ב: רב בני אדם מחבבים יום שהוא משלום שנתו, שהוא כנגד אותו היום שנולד ושמחים בו ועושין בו משתה.

Midrach Se'hel Tov, Vayéchev 40, 2 : La majorité des hommes, chérissent le jour où ils achèvent une année, qui est équivalent au jour de leur naissance : ils s'en réjouissent et y organisent un festin [à cette occasion].

שו"ת גנוי יוסף סימן ד' : יודע אני שיש איזה אנשי מעשה, שבכל שנה כשמגיע יום הולדתם, שמקדירין לברך שהחנינו על איזה פרי או בגד חדש... בעל "ישרי לב" נהג לעשות ביום זה בכל שנה, סעודה למלידי חכמים.

Responsa Guinezé Yossef ch. 4 : Je sais qu'il y a des hommes d'action, qui s'efforcent à leur anniversaire de réciter la bénédiction de *Che'hé'hiyanou* sur un fruit ou vêtement nouveau. L'auteur du *Yishré Lev* (Rav 'Haim David 'Hazan, 5551-1790) avait l'habitude d'organiser chaque année à son anniversaire, un repas pour les Sages.

בן איש חי שנה א', ראה יז: יש נוהגין לעשות בכל שנה את יום הולדה ליום טוב, וסימן יפה הוא, וכן נוהגים בביתנו.

Ben Ich 'Hai, 1^{ère} année, Réé 17 : Certains ont l'habitude de considérer, chaque année, le jour de leur naissance comme un « bon jour ». Cela est un bon signe, et nous en faisons de même chez nous (à la maison).

- ✓ L'anniversaire : reconnaissance à D.ieu pour la joie du fait que nous existons ! cette pratique était célébrée par plusieurs Grands au fil des générations.

4. Plus qu'une simple commémoration : ce jour possède une grande puissance !

ירושלמי ראש השנה ג, ח: מה ה'ה עושה [עמלק]?

ה'ה מעמיד ב'ני אדם ב'יום ג'ינוס'יא שלו, לומר לא במהרה אדם נופל ב'יום [ההל'דת] שלו (קרוב העדה: שאז המזל השולט ב'יום ההוא עוזר לו). מה עשה משה? ערבב את המזלות.

Talmud de Jérusalem, Roch Hachana 3, 8 : Que faisait Amalek ?

Il plaçait (au combat) des hommes lors de leur anniversaire, car un homme ne tombe pas rapidement le jour de son anniversaire (Korban Ha'eda : Car le Mazal (l'astre) dominant de ce jour vient à son aide). Que fit Moché ? Il embrouilla et mélangea les *Mazalot* (les astres).

ספר השיחות: על פי האמורא שב'יום ההל'דת חוזר ונשנה ענין הל'דה... הנה כשם שב'לדתו קבל סיותו על ידי המזל שנולד בו, הרי, גם ב'יום הל'דתו ככל שנה ו'שנה חוזר ונשנה המ'שכת סיותו ממזל זה, ובאפ'ן שמזל זה (שנולד בו) עוזר לו, עד לעזר באפ'ן של התגברות, כלשון הפתוב (בשלח יז, יא) "וגבר", מזלו גובר.

Sefer HaSi'hot : Etant donné que le jour de l'anniversaire, la naissance se « répète » en quelque sorte : de même que le jour de sa naissance il tira son énergie du *Mazal* dans lequel il est né, aussi, lors de son anniversaire chaque année, il reprend son énergie de ce *Mazal*, au point que celui-ci l'aide à gagner : son *Mazal* « vainc » !

ANNEXE : IL S'AGIT DU « MAZAL HORAIRE » ET NON DU « MAZAL QUOTIDIEN »

גמרא שבת קנו, א: לא "מזל יום" גורם ("ב המזלות ד"ב תדשים), אלא "מזל שעה" גורם (של ז' כוכבי ל'ת).

Guemara Chabbat 156a : Ce n'est pas le « *Mazal* quotidien » qui est déterminant (les douze astres des douze mois), mais plutôt le « *Mazal* horaire » (des sept planètes, servant chacune à son tour, pendant une heure).

- ✓ La puissance de l'anniversaire : le Mazal de l'homme brille et lui donne de l'énergie – aussi fortement que le jour de sa naissance !

5. Cette joie est-elle justifiée ? sommes-nous sûrs de résultat de l'année à venir ?!

קהלת רבה ז : "טוב... יום המָּנָת מִיּוֹם הַנִּלְדוֹ" (קהלת ז, א): נולד אדם הפל שמחין, מת הפל בוכין. ואינו כן, אלא נולד אדם ואין שמחין לו, שאין יודעין באינה פֶּרֶק ומעשים יעמד... ומת - הם צריכין לשמח... שיצא מן העולם בשלום.

Midrach Kohelet Rabba 7 : « Le jour de la mort est préférable au jour de sa naissance » (Ecclesiaste 7, 1) : lorsqu'un homme naît – tous se réjouissent, lorsqu'il décède – tous pleurent. Mais cela ne devrait pas être ainsi : lorsqu'un homme naît – on ne peut se réjouir, car on ne sait pas encore par quoi il passera dans sa vie et comment il agira ; lorsqu'il décède – on devrait se réjouir, car il a quitté ce monde en paix, avec une bonne renommée.

תוספות על עבודה-זרה ה, א (ד"ה שאלמלא): אף על גב דאמרין (עירובין יג, ב) "נמנו ונגמרו: גום לו לאדם שלא נברא", היינו בתחלת לכתו, שאין ידוע מה יהא בסופו, אבל כשהוא צדיק - אשכריו ואשכרי הדור שהוא בתוכו.

Tossafot sur Avoda-Zara 5a : Bien que les Sages aient conclu que « cela aurait été plus agréable pour l'homme de ne pas avoir été créé » (Guemara Erouvin 13b) – cela ne concerne que le début de sa vie, lorsqu'on ne sait pas ce qu'il deviendra ; mais lorsqu'il est Juste : heureux est-il et heureuse est sa génération (d'avoir un tel Juste) !

✓ L'anniversaire : n'est-ce pas une joie pour un futur inconnu ?! (Du moins pour celui qui n'est pas Juste...)

6. Explication : on fait confiance à la capacité de l'Homme à réussir, à présent !

ע"פ זוהר חדש בראשית י, ג: ביום הבר מצוה של רבי אלעזר, עשה רשב"י אביו שמחה גדולה, כמו ביום החפה.

Zohar 'Hadach Berechit 10c : Le jour de la Bar Mitsva de Rabbi Eléazar, son père Rabbi Chimon bar Yo'hai fit une grande [fête] joyeuse, digne d'un mariage !

ספר השיחות: [בנדאי] לשמש את קונו.

Sefer HaSi'hot : La joie du jour de la Bar Mitsva (lorsque l'homme devient responsable et *punissable*) est fondée sur le principe Hala'hique que « chaque Juif a une présomption de *Cacherout* » (Maimonide, Kidouch Ha'hodech 2, 2), c'est-à-dire que nous sommes sûrs qu'il accomplira toutes les lois et Mitsvot de la Torah. C'est pourquoi, [le Bar Mitsva et ses parents] sont joyeux le jour où celui-ci devient assujéti aux Mitsvot. Il en est de même pour la joie de l'anniversaire : c'est le jour où son âme est descendue sur terre, afin de pouvoir [surement] servir son Créateur.

- ✓ La joie de l'anniversaire, comme celle de la Bar Mitsva : confiance en notre capacité à réussir notre mission sur terre !

7. Enseignement : la nécessité de cette nouvelle coutume pour éclairer cet exil !

ספר השיחות: גם אם עד עתה לא היה הדבר נהוג ומפרסם כו', הרי זה בככמה וכמה עניני תורה ומצוות שנתגלו בזמנים מיוחדים... ובפרט בזמנינו אלה, חשף פניו ומכפיל דעקבות משיחא, יש להוסיף ולהרבות יותר באור, על ידי הוספה בעניני טוב וקדושה, כולל גם - עניני הרשות, כ"יום הולדת", לנצלו באופן ד"בכל דרכיך דעהו", שעל ידו יתוסף עוד יותר בתורה ומצוות, כפי שכתב נסו וראו את התוצאה בפעל ממש... והעקר - שהפעלה בעניני יום הולדת דכל איש פרטי בישראל, תמהר ותזרז עוד יותר את שלמות הלכה דכללות ישראל - הגאולה.

Sefer HaSi'hot : Même si, jusqu'à présent, cela n'était pas pratiqué et connu etc. – cela est comme plusieurs détails liés à la Torah et aux Mitsvot, qui ont été dévoilés dans des moments particuliers. D'autant plus de nos jours, dans l'obscurité doublée et redoublée de la fin des temps, il faut ajouter et intensifier la *lumière*, en augmentant le Bien et la Sainteté, en utilisant même les domaines *facultatifs* comme un « anniversaire » pour intensifier la pratique des Mitsvot, ainsi que cela a déjà été essayé et le résultat a été clairement visible ! Ainsi, célébrer le jour notre naissance accélèrera la perfection de la naissance du peuple juif – la délivrance !

- ✓ Cette coutume contribue à intensifier la lumière, pour repousser ainsi l'obscurité de cet exil, et accélérer la venue de Machia'h, Now !

Les 10 coutumes de l'anniversaire

LES 10 COUTUMES DE L'ANNIVERSAIRE

מנהגי יום הולדת*

Source : Sefer Hasi'hot 5748 tome 2 pages 406 et 407

1. MONTER À LA TORAH

א. לעלות לתורה ביום השבת שלפני יום ההולדת, וכשיום ההולדת חל ביום הקריאה – גם ביום ההולדת עצמו.

On montera à la Torah le Chabbat avant l'anniversaire, et lorsque l'anniversaire a lieu un lundi ou jeudi, on montera également ce jour-là.

ANNEXE : Si nous ne pouvons en aucune façon obtenir une montée à la Torah, nous devons nous efforcer d'obtenir tout de même une הגבהה (levée de la Torah) ou une גלילה. Si nous ne sommes pas montés le Chabbat précédent notre anniversaire, nous nous efforcerons de monter au moins le Chabbat d'après. (*Choul'han Mena'hem page 351, note 2*)

2. TSEDAKA

ב. להוסיף בנתינת הצדקה לפני תפלת שחרית ומנחה, וכשיום ההולדת חל בשבת או יו"ט – ליתן בערב שבת או יו"ט (ומה טוב – גם לאחריו).

On ajoutera dans la Tsedaka avant la prière de Cha'harit et Min'ha. Quand le jour de l'anniversaire tombe Chabbat ou Yom Tov, on donnera la veille de Chabbat ou Yom Tov (il serait d'ailleurs bon de rajouter aussi après Chabbat **mis à part le fait d'avoir donné la veille**).

* המנהגים דלקמן (מלבד אלו שצוינו בפ"ע) – נלקטו מ"היום יום" י"א ניסן. ספר המנהגים חב"ד ע' 81. אגרות קודש כ"ק אדמו"ר ח"ו אגרות: א'תקמח. א'תתנח. ח"ו א'תצט. א'תתקכט. ב'כב. ב'סו. ב'צז. ב'קטז. ב'קמו. ב'רכו. ועוד.

3. TEFILA

ג. להוסיף בתפלה – בכוונת התפלה, התבוננות בגדלות הא"ל וכו', וכן באמירת (ספר) תהלים, (עכ"פ – ספר אחד).

On ajoutera dans le service de la prière en intensifiant sa concentration pendant celle-ci, en méditant à la grandeur de D.ieu etc. De même, on rajoutera dans la lecture des Tehilim en lisant l'intégralité du livre des Tehilim (ou au moins l'un des cinq livres).

4. TEHILIM CORRESPONDANT À SON AGE

ד. ללמוד המזמור תהלים החדש שמתחיל לומר ביום ההולדת¹ – בהתאם למספר שנותיו².

On étudiera son nouveau Tehilim que l'on commence à lire le jour de son anniversaire (et qu'on lira chaque jour de l'année qui vient) en fonction de son âge.

5. ÉTUDE DE LA TORAH SUPPLÉMENTAIRE

ה. להוסיף שיעור נוסף בתורת הנגלה ובתורת החסידות – נוסף על השיעורים הקבועים, שלשת השיעורים בחומש תהלים ותניא השוים לכל נפש, ושיעור היומי ברמב"ם.

On ajoutera une étude supplémentaire de la partie dévoilée de la Torah (Niglé) et de la 'Hassidout, en plus des études déjà fixées qui sont : 'Houmach, Tehilim, Tanya (études fixes à la portée de tous) et le Rambam quotidien.

¹ נוסף על המנהג "ללמוד בכל ר"ח .. מהקאפיטל בתהלים שהוא מסומן במספר שנות חייו" – "פסוק אחד", "וואם הוא מרובה בפסוקים אזי לומדים שנים או יותר", "וואם הקאפיטל מחזיק פחות מי"ב פסוקים .. אזי כופלים", באופן ש"יעלה כמספר חדשי השנה" (אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ה א'שלט).

En ajout à la coutume « d'étudier chaque jour du début de mois un Passouk du Tehilim correspondant à son âge », - « un seul verset », « s'il y a de nombreux Psoukim (au-delà de douze) alors on en étudiera deux ou plus », « si le Tehilim dispose de moins de douze versets... dans ce cas nous étudierons l'un ou plusieurs des versets une seconde fois ou plus », de manière à ce que la répartition concorde avec le nombre de mois qu'il y a dans l'année. (Iguerot kodesh du Rabbi précédent tome 5 lettre 1339).

² מ"יחידות" לחתני בר־מצוה – ראה לקו"ש ח"כ ע' 578. חכ"ו ע' 347. ועוד.

Entrevue avec des garçons Bar Mitsva - on consultera le Likoutei Sih'ot Tome 20, page 578. Tome 26, page 347. Ainsi que d'autres sources.

6. MAAMAR PAR CŒUR

ו. ללמוד מאמר דא"ח³ בע"פ (כולו או חלקו), ולחזור אותו בחבורה (ברבים) ביום ההולדת עצמו, או בהזדמנות הקרובה, ובפרט ביום הש"ק שלאחריו (בזמן סעודה שלישית).

On apprendra un discours 'Hassidique par cœur (entièrement ou au moins en partie), que l'on récitera en public le jour de son anniversaire (ou dès la première occasion, particulièrement le Chabbat suivant la date anniversaire pendant la Seouda Chelichit)

7. RENFORCER D'AUTRES PERSONNES

ז. להוסיף בפעולה על הזולת – הפצת התורה והמעיינות חוצה, מתוך אהבת ישראל.

On ajoutera dans l'activité de renforcer d'autres juifs, que ce soit dans la diffusion de la Torah ou la diffusion des sources de la 'Hassidout à « l'extérieur » : tout ceci dans un esprit de fraternité et d'amour de son prochain.

8. BILAN PERSONNEL

ח. להתבודד ולהעלות זכרונותיו⁴ ולהתבונן בהם והצריכים תקון ותשובה ישוב ויתקנם, כלומר, להתבונן באופן הנהגתו בשנה שעברה, ולקבל החלטות טובות לשנה הבע"ל.

On s'isolera afin d'évoquer ses souvenirs, y méditer, réparer tout ce qui doit l'être, faire Techouva et prendre de bonnes résolutions pour l'année à venir.

³ במקום שלבו חפץ, אבל, אדעתי' דנפשי – אג"ק כ"ק אדמו"ר ח"ו ביצו (וראה הערה הבאה).
Il étudiera le Maamar qu'il préfère mais avec ferveur - correspondance du Rabbi, tome 7 lettre n°2096 (on consultera aussi la prochaine annotation).

⁴ ראה אג"ק הנ"ל ב'רכו: לצייר במחשבתו אחת היחידות מה ששאל ומה שענו לו ואח"כ ללמוד מתורתו.

Consulter la lettre mentionnée plus haut n°2226 : il doit se représenter dans son esprit une des audiences privées, ce qu'il a demandé et ce qu'on lui a répondu, ensuite il étudiera ses enseignements.

9. EMBELLISSEMENT D'UNE MITSVA

ט. לקבל על עצמו זהירות נוספת או הידור נוסף בענין פרטי (לפי ערכו, כמובן)⁵, כמו בראש השנה⁶.

On prendra sur soi d'améliorer l'accomplissement d'une Mitsva, que ce soit en rajoutant une précaution ou un embellissement supplémentaire (chacun selon son niveau) à l'instar de Roch Hachana.

10. FARBRENGUEN

י. לערוך התועדות של שמחה עם בני ביתו, חבריו וידידיו - שבח והודיה להקב"ה (ובאם אפשר – לברך "שהחיינו" על פרי חדש או בגד חדש), מתוך שמחה של תורה ושמחה של מצוה⁷.

On organisera un Farbrenguen, un rassemblement joyeux avec sa famille, ses amis et proches, en louant le Créateur et en Lui rendant grâce, (et dans la mesure du possible, on dira la bénédiction « Chéhé'héyanou » sur un fruit nouveau ou sur un nouvel habit) tout ceci à travers une ambiance de joie de la Torah et de la Mitsva.

⁵ ויש להתחיל בזה בהוספת שיעור בדא"ח – אג"ק הנ"ל ב"ס.

Pour commencer, on fixera une étude supplémentaire de la 'Hassidout – Iguerot kodesh mentionnée plus haut n°2066.

⁶ ידוע אשר מהנכון לקבל איזה זהירות נוספת בראש השנה, ויש ללמוד מזה ג"כ על ראש השנה הפרטי בזמן הפרטי דכל אחד, היינו יום ההולדת, שאז מתחלת שנה חדשה הפרטית (ראה לעיל ע' 400 הערה 33) – אג"ק הנ"ל.

Il est connu qu'il est bien de prendre une précaution supplémentaire à l'occasion de Roch Hachana, et de là, nous pouvons apprendre qu'il en est de même pour son Roch Hachana personnel, c'est-à-dire la date anniversaire de sa naissance, car à partir de ce jour, commence la nouvelle année personnelle (se référer plus haut page 400, note 33) - Iguerot Kodesh mentionnée plus haut.

⁷ שיחות: כ"ה אדר, אחרון של פסח (ועוד) ש.ז. (ה'תשמ"ח) – לעיל (ח"א ע' 332). ע' 399. Sih'a du 25 adar, dernier jour de Pessa'h (et autre) (5748) - plus haut (tome 1 page 332) page 399.

Sujets de réflexion
relatifs aux coutumes de
l'anniversaire

SUJETS DE RÉFLEXION RELATIFS AUX COUTUMES DE L'ANNIVERSAIRE

La célébration d'un anniversaire est marquée par la pratique de plusieurs coutumes.

En ce jour de Roch Hachana personnel, nous devons rajouter dans tous les domaines essentiels constituant la vie d'un juif. Ainsi, cette journée anniversaire appelée Roch Hachana (et non début de l'année), donnera une impulsion et une influence pour tous les jours de l'année.

Le Rabbi développe cette idée dans le discours 'hassidique récité lors de la 'Houpa : nous devons dédier les premières actions de la journée à D.ieu ; de la sorte, tout le reste de la journée se passera sous l'impulsion et l'influence de l'esprit du début de la journée.

Cet impact est encore plus puissant lorsque nous accomplissons ces coutumes d'une manière de « rajout », c'est-à-dire en augmentant dans la pratique et l'embellissement des Mitsvot, comme le stipule la règle « dans la sainteté, on doit aller d'élévation en élévation ».

Afin de s'approfondir sur les différentes coutumes, quelques sujets de réflexion sont proposés.

1. LA MONTÉE À LA TORAH

- ♦ **Les cinq niveaux de l'âme**

Dans un discours du 13 Chevat 5702, le Rabbi précédent explique que lorsqu'une personne monte à la Torah, ce sont les cinq parties de son âme qui s'élèvent. Ainsi, l'essence de son âme se lie à l'essence de D.ieu.

- ♦ **Vitalité éternelle**

Dans le discours du 9 tamouz 5710, le Rabbi explique qu'à travers la montée à la Torah, nous attirons sur nous un apport supplémentaire de vitalité provenant de la sainteté, comme cela est mentionné dans la bénédiction que l'on prononce après être monté à la Torah : « une vitalité éternelle, Il a implanté en nous ».

2. LA TSEDAKA AVANT LA TEFILA

- ♦ Mon grand-père (le Rabbi Maharach) expliqua dans un discours 'Hassidique pour quelle raison Rabbi Eléazar donnait une pièce à un pauvre avant de prier. En effet, la prière doit être vivante. Or lorsque l'on donne de la Tsedaka à un pauvre avant la prière, on lui apporte la vie et l'on peut soi-même en tirer une vitalité accrue, pendant cette prière... Souvent, avant la prière, mon père (le Rabbi Rachab) recherchait un pauvre afin de lui donner à manger.

(Adapté du Hayom Yom du 2 Kislev)

- ♦ 19 kislev 5707 : « l'Admour Hazaken, après son départ physique, avait l'habitude de se révéler au Tsema'h Tsedek. Une longue période passa durant laquelle l'Admour Hazaken ne se révéla plus à lui. Un jour, le Tsema'h Tsedek se dirigea vers la synagogue. En passant par le marché, il rencontra quelqu'un qui lui demanda un prêt. Le Tsema'h Tsedek lui demanda de venir une fois qu'il aurait fini la prière. Dès que le Tsema'h Tsedek entra à la synagogue, la phrase du Talmud qui dit : « Rabbi Elazar donnait une pièce à un pauvre, et ce n'est qu'ensuite qu'il priait » lui revint subitement en tête. Il lui remit alors la somme demandée et il eut la vision de l'Admour Hazaken avec un visage rayonnant
- ♦ L'Admour Hazaken écrit dans son Sidour : il convient de dire, avant la prière, « je prends sur moi d'accomplir le commandement positif d'aimer son prochain comme soi-même ».
Ainsi, Ahavat Israël est la porte d'entrée que doivent franchir ceux qui désirent se présenter devant D.ieu pour prier. C'est par le mérite de cet amour que la prière sera exaucée.

(Adapté du Hayom Yom du 2 Tamouz)

3. LE SERVICE DE LA TEFILA, LA LECTURE DES TEHILIM

- ♦ Nos maitres qualifient la Tefila de « colonne vertébrale d'un 'Hassid », lui permettant de se maintenir et conserver sa stature dans le service de D.ieu.
- ♦ Un juif doit resplendir par son Chema Israël, de sorte que celui qui le voit prier, même de loin, soit à son tour conduit à réciter avec ferveur le Chema Israël et la prière.

(Adapté du discours du Chabbat Matot Massé 5751)

- ♦ La prière doit accomplir des merveilles au sein de l'esprit, transformer et affiner les sentiments naturels, ajouter de la clarté et de la vitalité à la pratique de la Torah et des Mitsvot.

(Adapté du Kountrass HaTefilah)

- ♦ Il est un principe bien connu concernant les pensées que l'on doit avoir pendant la prière. Ceux qui intellectuellement ne peuvent avoir de telles pensées, par manque de connaissance ou parce qu'ils sont incapables de se souvenir du détail des pensées liées à chaque phrase de la prière, peuvent se contenter d'une seule idée, qui a une portée générale et qu'ils auront toujours présente à l'esprit : que leur prière soit exaucée par D.ieu, Béni soit-il, avec toutes les pensées définies dans les livres de Kabbala.
- ♦ Le début de la chute, que D.ieu nous en préserve, démarre par un manque d'investissement dans la prière. Tout devient sec et froid. Même les commandements que nous accomplissons de manière machinale deviennent des corvées. On accomplit tout de manière hâtive, on perd le goût de la Torah, l'atmosphère devient grossière et dans de telles conditions, nous ne pouvons agir pour aider notre prochain.

(Adapté du Hayom Yom du 23 Iyar)

- ♦ Le Tsema'h Tsedek demandait à tous les professeurs de ses petits-enfants, lorsqu'ils étaient de jeunes enfants, de leur apprendre, outre les études courantes, le sens simple des mots de la prière.

(Adapté du Hayom Yom du 8 Tevet)

- ♦ Le Tsema'h Tsedek dit : « si vous saviez la force des versets de Tehilim et leurs capacités d'action dans les hauteurs, vous les réciteriez constamment. Sachez que les versets de Tehilim brisent toutes les limites, ils s'élèvent de plus en plus haut, sans aucun obstacle. Ils présentent leurs supplications devant le Maître du monde et sont exaucés avec bonté et miséricorde ».

(Adapté du Hayom Yom du 24 Chevat)

4. LE TEHILIM CORRESPONDANT À SON ÂGE

- ♦ Nous connaissons la coutume que l'Admour Hazaken ... de son Maître au nom de son Maître le Baal Chem Tov, de dire le Tehilim correspondant au nombre de ses années, après la Tefila de Cha'harit avant de dire les Tehilim du jour comme le veut la coutume...

Par exemple, le Tehilim 21 pour celui qui a 20 ans

- ♦ Concernant la question de savoir si nous devons également lire le Tehilim de l'année précédente le jour de l'anniversaire, le Rabbi répondit que ce n'était pas nécessaire.

(Adapté du Choul'han Mena'hem, page 351, note 5)

5. L'ÉTUDE DE LA TORAH, PARTIE RÉVÉLÉE ET PARTIE PROFONDE

- ♦ L'étude de la partie révélée de la Torah, celle de la 'Hassidout, et le service concret de D.ieu sont tous à la fois indispensables. Il est évident que l'un ne peut pas remplacer l'autre. Bien au contraire, ils se complètent et s'enrichissent mutuellement. Nos sages disent que « l'ignorant n'est pas un 'Hassid ». Il faut donc étudier la partie révélée de la Torah. « Qui est un 'Hassid ? Celui qui adopte une attitude vertueuse envers son Créateur ». On doit donc étudier la 'Hassidout. Et le but de toutes ces études est, bien sûr, de servir D.ieu concrètement.

(Adapté du Hayom Yom 5 Adar II)

- ♦ L'étude quotidienne de la Torah est indispensable à la vie, non seulement pour l'âme de celui qui étudie, mais aussi pour celles de sa famille. Grâce à elle, l'atmosphère de la maison respire la Torah et la piété.

(Adapté du Hayom Yom du 4 'Hechvan)

- ♦ Mon père, le Rabbi Rachab dit : « La 'Hassidout change l'existence et dévoile l'essence... »

(Adapté du Hayom Yom du 13 Kislev)

- ♦ La 'Hassidout 'Habad ouvre les portes des sanctuaires de 'Ho'hma et de Bina afin que l'on connaisse intellectuellement et que l'on reconnaisse Celui qui, par Sa parole, créa le monde. La 'Hassidout 'Habad éveille les sentiments du cœur de tous afin que l'on éprouve l'émotion découlant de cette compréhension. Elle est un guide permettant à chacun, en fonction de son niveau, de s'approcher du Sacré et de servir D.ieu, par son esprit et par son cœur.

(Adapté du Hayom Yom du 17 Kislev)

- ♦ Les 'Hassidim doivent étudier la 'Hassidout : tous les 'Hassidim, le lundi, le jeudi et le Chabbat ; les élèves de la Yeshiva, une heure chaque jour.

(Adapté du Hayom Yom du 21 Kislev)

- ♦ Lorsqu'un juif étudie et perçoit une Mitsva telle qu'elle est développée dans la loi orale, il s'attache à la volonté et à la sagesse de D.ieu. Ce degré d'unification n'a pas son pareil dans toute la création.

(Adapté du Tanya Perek 5)

6. 'HASSIDOUT EN PUBLIC

- ♦ Mon père, le Rabbi Rachab, dit : « il m'est évident que, lorsqu'un 'Hassid se trouve dans la maison d'étude et étudie ou récite de la 'Hassidout en public, cela procure de la joie à mes ancêtres. Cette joie sera pour lui, ses enfants et petits-enfants, une source abondante de bénédictions matérielles et spirituelles. »

(Adapté du Hayom Yom du 13 Adar I)

- ♦ « Il faudrait prendre conscience de l'immense valeur que constitue le fait de réciter de la 'Hassidout en public et de s'investir avec beaucoup d'effort à ce sujet...

(Adapté de la réunion 'hassidique du Chabbat Béréchit 5724 - Torat Mena'hem tome 38, pages 153-155)

- ♦ « Chaque année, mon père, le Rabbi Rachab, avait coutume de dire de la 'Hassidout le jour de son anniversaire. Ceci se passait de manière discrète, sauf lorsque son anniversaire tombait un Chabbat. Lors de son dernier anniversaire sur terre ici-bas, il récita le Maamar intitulé « Natata Liré'ha Ness ». Lorsqu'il conclut, il me dit : « le jour de son anniversaire, on doit dire de la 'Hassidout. Qu'Hachem puisse te faire le cadeau de dire de la 'Hassidout lors de ton anniversaire, mais que ce soit pour le bien et la miséricorde. »

(Adapté du Hayom Yom du 20 'Hechvan)

- ♦ Rabbi Hillel de Paritch demanda à l'Admour Haemtsahi s'il devait également répéter des explications de la 'Hassidout dans les petits villages, dont les habitants n'avaient aucune notion de ces concepts. Le Rabbi lui répondit : « l'âme perçoit les mots de la 'Hassidout... ».

(Adapté du Hayom Yom du 24 Adar I)

7. ENCOURAGER D'AUTRES PERSONNES DANS L'ACCOMPLISSEMENT DES MITSVOT

- ♦ L'Admour Hazaken dit : « La Mitsva d'aimer un autre juif s'applique à quiconque appartient au peuple d'Israël, même si on ne l'a jamais rencontré... »

(Adapté du Hayom Yom du 3 Adar I)

- ♦ Les enfants d'Israël sont comparés aux étoiles dans le ciel. À leur lumière, même une personne évoluant dans la pénombre ne peut se perdre. Chaque juif, homme ou femme, possède assez de force morale et spirituelle pour influencer ses amis et ses connaissances afin de les placer dans un rayon de lumière.

(Adapté du Hayom Yom du 5 'Hechvan)

- ♦ La providence divine mène chacun vers un endroit spécifique dans le but de renforcer le judaïsme et de diffuser la Torah. Lorsque l'on laboure et l'on sème, cela se révèle fructueux.

(Adapté du Hayom Yom du 25 'Hechvan)

- ♦ L'Admour Hazaken reçut du Tsadik Rabbi Morde'hai, qui l'entendit du Baal Chem Tov, l'enseignement suivant : « Une âme peut descendre dans ce monde et y vivre soixante-dix ou quatre-vingts ans pour accorder à un juif une seule faveur, matérielle et surtout spirituelle ».

(Adapté du Hayom Yom du 5 Iyar)

8. BILAN PERSONNEL

- ♦ Le chemin de la vérité implique une parfaite connaissance de son propre caractère, une pleine conscience de ses propres défauts et de ses qualités. Lorsque l'on connaît ses défauts, on a à cœur de les corriger effectivement et l'on ne s'acquittera pas de son obligation uniquement en poussant des soupirs.

(Adapté du Hayom Yom du 26 'Hechvan)

- ♦ Les premiers sages avaient affirmé que la guérison de l'âme est comparable à celle du corps. La première étape consiste à circonscrire l'endroit de la maladie : vient-elle du fait que le corps est grossier et corrompu, ou bien y a-t-il une déficience des forces de l'âme, une attirance pour le mal, de l'orgueil ou un mensonge ? Ou encore la source de la maladie est-elle l'habitude, le mauvais pli ? Il faut prescrire un comportement judicieux dans tous les domaines, dans « fais le bien » et « éloigne-toi du mal ». Le plus important est que le patient prenne conscience qu'il est malade et éprouve un profond désir de guérir. Il doit savoir qu'il peut guérir...

(Adapté du Hayom Yom du 16 Sivan)

- ♦ On doit avoir conscience de ses qualités et les renforcer, connaître ses défauts et les réparer.

(Adapté du Hayom Yom du 27 Av)

9. EMBELLISSEMENT D'UNE MITSVA

- ♦ Dans l'une de ses correspondances, le Rabbi souligne : « Tout comme il est bon d'adopter une pratique nouvelle à Roch Hachana, il y a lieu d'en faire de même pour son Roch Hachana personnel, le jour de son anniversaire, quand une nouvelle année commence. »

(Adapté du Choul'han Menah'em page 352 note 15)

10. LE FARBRENGUEN

- ♦ De façon générale, une réunion 'Hassidique publique, est un des fondements des pratiques 'Hassidiques et de la 'Hassidout. C'est un moyen d'accès et une introduction à la Mitsva fondamentale d'aimer son prochain. Dans la grande majorité de ces réunions 'Hassidiques, ceux qui parlent engagent les participants à améliorer leur comportement et leurs pratiques, à garder scrupuleusement le temps de l'étude et à lier l'objet de cette étude avec son application concrète.

(Adapté du Hayom Yom du 24 Tichri)

- ♦ Les Farbrenguen 'Hassidiques d'antan occupaient une place centrale ; après avoir assisté à un Farbrenguen, nous sentions que nous étions « propres ». Nous nous « nettoyions » alors un peu, soit de nos traits de caractère détestables, soit de nos habitudes haïssables, et de toute façon, après un Farbrenguen, nous considérions que toutes les mauvaises choses étaient répugnantes... Nous regardions le passé avec douleur, concernant les mauvaises choses qui avaient pu être commises et, après ce Farbrenguen, nous prenions la ferme décision que le passé devait être « réparé » et que l'avenir serait différent. Ainsi, après ce Farbrenguen, les notions « éloigne-toi du mal » et « fais le bien » étaient totalement différentes. Il était normal à l'époque pour un 'Hassid de faire un travail sérieux sur lui-même pour illuminer les profondeurs de son être, c'est-à-dire « laver » son « moi », laver son « je suis » ...

(Adapté du Likouté Dibourim Tome 1, page 94)

- ♦ Chez les Rebeïm, les Farbrenguen 'Hassidiques étaient des moments précieux.

L'Admour Haemtsahi dit dans l'un de ses Maamarim que les Farbrenguen sont les « murs » d'un Mikvé spirituel. Bien sûr, cela ne remplace pas le Mikvé matériel qui reste bien évidemment nécessaire. Cependant, lorsque pendant le Farbrenguen, nous disions un mot de 'Hassidout, chantions un chant 'Hassidique profond ou un chant 'Hassidique avec lequel nous avions prié avec des larmes - non pas parce que nous souffrions mais parce que notre âme aspirait à retrouver les niveaux les plus profonds, à retrouver sa source - c'est ceci que nous considérons comme les quatre murs d'un Mikvé.

(Adapté du Sefer HaMaamarim 5711, page 92)

- ♦ En bonne santé seront les 'Hassidim avec leurs Farbrenguen. Ils font littéralement revivre des âmes. Je languis le moment où je pouvais m'asseoir entre les 'Hassidim et faire Farbrenguen.

(Adapté du Likouté Dibourim)

- ♦ Les Farbrenguen donnent une certaine annulation à la personne et, après cela, commence le travail particulier de chacun, tout en ayant un ordre bien établi dans le service de D.ieu, dans les domaines de « éloigne-toi du mal » et « fais le bien ».
- ♦ Le vrai plaisir que nous recevons de la 'Hassidout se transmet à travers un Farbrenguen 'Hassidique.

(Adapté du Sefer HaMaamarim Kountrassim Bet, page 810)

- ♦ Un Farbrenguen est comparable à l'eau de la vache rousse, destinée à purifier le peuple juif.
- ♦ Le fondement d'un Farbrenguen est de laver ses yeux avec les larmes qui proviennent de la méditation et en ayant un plaisir de pouvoir travailler sur nos défauts.

(Adapté du Sefer HaMaamarim 5710, page 213)

- ♦ HaRav Hatsadik Reb Hillel a rapporté au nom de Reb Zalman Zeizmer ce que l'Admour Hazaken a dit : « Ce qu'un Farbrenguen 'Hassidique peut faire, même l'ange Mi'haël ne peut pas faire », avec une parabole merveilleuse.
- ♦ Le Nigoune de Rostov : Ce Nigoune est attribué à Rabbi Chalom Dov Ber, fils et successeur du Rabbi Maharach. Il fut chanté en préparation avant que le Rabbi récite un Discours 'Hassidique. De même, dans notre génération, il est de coutume de chanter ce Nigoune avant la récitation d'un Maamar (ou bien de chanter un autre Nigoune).

INSCRIVEZ-VOUS SUR

www.bethloubavitch-anniversaire.fr



Vous recevrez chaque année votre kit
anniversaire

Citations et histoires

CITATIONS ET HISTOIRES À PROPOS DE L'ANNIVERSAIRE

- 📖 « La majorité des hommes chérissent le jour où ils achèvent une année, qui est équivalent au jour de leur naissance. Ils se réjouissent et organisent un festin à cette occasion ».

(Midrach Se'hel Tov, Vayechev 40, 2)

- 📖 « Je sais qu'il y a des hommes d'action qui s'efforcent à leur anniversaire de réciter la bénédiction Chéhé'héyanou sur un fruit ou un vêtement nouveau. Rav 'Haim David Hazan, auteur du Yishré Lev avait l'habitude d'organiser chaque année à l'occasion de son anniversaire un repas pour les Sages. »

(Responsa Guineze Yossef ch.4)

- 📖 Certains ont l'habitude de considérer, chaque année, le jour de leur naissance comme un « bon jour ». Cela est un bon signe et nous en faisons de même chez nous.

(Ben Ich 'Hai, 1ère année, Réé 17)

📖 Un gâteau d'anniversaire :

Le 15 Kislev 5747, sur le chemin du retour du Ohel, le Rabbi remarqua devant son chauffeur et secrétaire Rav Yehouda Krinsky que c'était son anniversaire. Le Rabbi demanda : « votre famille a-t-elle préparé un gâteau pour votre anniversaire ? »

Le Rav Krinsky n'était pas sûr de ce qu'il devait répondre, et le Rabbi dit alors : « bon ! tu peux encore le faire ».

📖 Observez les coutumes de l'anniversaire pour votre fils :

Le Rav Namdar raconte :

« Lors du premier anniversaire de son fils, il mit un stylo dans sa main et écrivit une lettre d'anniversaire au Rabbi. Il l'envoya avec une autre lettre contenant une question importante concernant la Shli'hout.

Le Rabbi répondit : « Observez les coutumes de l'anniversaire pour votre fils »

Si'ha A'haron Chel Pessa'h
5748 (1988) en hébreu et
son adaptation en français

בס"ד. משיחת אחרון של פסח ה'תשמ"ח

— ע"ד ההנהגה ביום הולדת —

כולל גם, ומלתם את ערלת לבבכם⁹, ולא רק הסרת הערלה הגסה (שנעשה ע"י עבודת האדם בזמן הזה, ומלתם . . אתם בעצמכם), אלא גם הסרת הקליפה הדקה (פריעה) שזהו דבר הקשה על האדם, וע"י נאמר בביאת המשיח ומל¹⁰ ה' אלקיך את לבבך (כמבואר באגה"ק¹¹), ועד לתכלית השלימות — והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר¹².

ב. וע"פ הידוע שהמציאות דכללות ישראל משתקפת גם במציאותו של כל איש פרטי מישראל¹³ — מובן, שיש קשר ושייכות בין "יום הולדת אותך" דכללות ישראל (בחג הפסח) ליום הולדת דכל איש פרטי מישראל.

ולכן, בעמדנו בסיום וחזותם דחג הפסח, "יום הולדת" עם ישראל — יש לעורר עוה"פ¹⁴ אודות סדר ההנהגה ביום הולדת דכא"א מישראל, אנשים נשים וטף, לנצל את יום ההולדת לחיזוק והוספה בכל עניני יהדות, תורה ומצוות, החל מג' הקיץ-עמודים דתורה

א. מהענינים העיקריים דחג הפסח — הולדת עם ישראל¹, כלשון הכתוב² "לקחת לו גוי מקרב גוי", כמבואר בארוכה ובפרטיות בנבואת יחזקאל: "ומולדתיך ביום הולדת אותך"³, "כש-בחרתי בך במצרים . . דימה הדבר ללידה (ובהמשך לזה) הזכיר כאן תיקוני הולד"⁴, וממשיך בכתוב⁵ "ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמך גוי רבבה כצמח השדה נתתיך גוי", כפי שאומרים בנוסח ה"הגדה" בליל הפסח מידי שנה בשנה.

ועפ"י יש לומר, שענינו דאחרון של פסח — יום השמיני ללידת עם ישראל — הוא ע"ד ובדוגמת ברית מילה ביום השמיני ללידה, שאז נעשה "תחלת כניסת נפש זו הקדושה", ודוגמתו בנוגע ללידת כלל ישראל — "ואבוא בברית אותך . . ותהי לי"⁶.

ויש לקשר זה עם הידוע שאחרון של פסח קשור עם הגאולה העתידה (כמ"שנת"ל בארוכה⁷) — כי, ענין המילה

(1) ראה תו"א ר"פ וארא. תרי"ח שם צו, ב ואילך. סה"מ"צ להצ"צ מצות ק"פ פ"ב (דרמ"צ עז, סע"ב ואילך). מכתב ר"ח ניסן שנה זו. ועוד.

(2) ואתחנן ד, לד.

(3) טז, ד.

(4) פרש"י עוה"פ.

(5) שם, ו.

(6) שו"ע אדה"ז אר"ח (מהדו"ב) סו"ס"ד.

(7) יחזקאל שם, ח. — ואף שענין זה קאי על הברית בהר סיני (כמבואר במפרשי הכתוב), י"ל, שהכנה ומעין זה נעשה כבר באחרון של פסח, שבו נשלם השבוע הראשון דספירת העומר, הכנה למית. בהשיות דלעיל ס"א. וש"נ.

(9) עקב יו"ד, טז.

(10) נצבים ל, ו.

(11) ס"ד (קה, ב).

(12) יחזקאל לו, כו. ועד"ז שם יא, יט.

(13) להעיר גם מהמאמר הידוע (כשי"ט הוספות סקט"ז. וש"נ) העצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכולו, והרי, כא"א מישראל הוא חלק מהמציאות דכללות ישראל, קומה אחת שלימה (לקו"ת ר"פ נצבים), וחלק אלקה ממעל ממש (תנאי רפ"ב), ולכן, משתקף בו העצם כולו — ישראל וקו"ב"ה כולא חד" (ראה זח"ג עג, א).

(14) ראה גם שיחת כ"ה אדר. ועוד.

עולם הזה (ש)חייב לברך עליי²⁰), כי אם, שמחה על עצם מציאותו.

ולהעיר, שיש מקום לסברא וקס"ד שמכיון שביציאתו לאור העולם אין בו דעת להרגיש השמחה, ועאכ"כ להודות ולברך עלי, היו צריכים לקבוע חיוב של שבח והודי' על השמחה דהלידה (לא רק על אביו ואמו, אלא גם) על האדם עצמו²¹ — ביום הולדתו הי"ד²², לאחר שנשלמו י"ג שנה, ונתחייב במצוות²³.

ועד"ז ביום ההולדת בכל שנה ושנה²⁴ — שמצד הזכרון על ענין הלידה, יש מקום לחיוב שבח והודי' להשי"ת²⁵.

תפלה וצדקה²⁶, להוסיף בהם ביום ההולדת עצמו, ולקבל החלטות טובות להמשיך ולהוסיף עוד יותר במשך השנה כולה.

ועוד וג"ז עיקר — לערוך התוועדות של שמחה (של מצוה) ביום ההולדת (עם בני ביתו, חבריו וידידיו כו'), שע"ז יתוסף יותר בקבלת החלטות טובות וקיומן במעשה בפועל, הן מצד ההתוועדות דכמה מישראל, כידוע²⁷ ש"ההסכם אשר עושים שנים או רבים יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפ"ע, והן מצד השמחה שמוסיפה זירוז מרץ וחיות (עד לאופן דפריצת גדר²⁸) בכל הענינים.

ג. ויש להוסיף עוד ענין עיקרי בזה — שביום הולדת יש מקום לענין של שמחה, שבח והודי' להשי"ת, על הלידה:

לידה — הו"ע של שמחה, לכל לראש — שמחת ההורים שנולד להם בן או בת, ועד שיש חיוב על האב והאם לברך על שמחה זו²⁹, וגם שמחה אצל כלל ישראל, שניתוסף עוד יהודי לכלל ישראל³⁰.

ופשיטא, שזהו"ע של שמחה להנולד עצמו — לא רק שמחה על דבר פרטי (כ"כ שמחת לבב הבאה לאדם מטובת

(20) סדר ברכת הנחנין לאדה"ז רפ"ב.
(21) ע"ד ובדוגמת חייב שבח והודי' על החזרת הנשמה בגוף בכל יום ויום — "מודה אני כו' שהחזרת בי נשמתי כו'", ובשם ומלכות — "אלקי נשמה שנתת בי כו' המחזיר נשמות לפגרים מתים".
(22) ובנוגע לבת — ביום הולדתה הי"ג, לאחר שנשלמו י"ב שנה, ונתחייבה במצוות.
(23) ואולי לפ"ז, כשנעשה בן י"ב שנה (ובנוגע לבת — י"א שנה), שאם יודע לשם מי נדר מחויב בנדרים (נדה מה, ריש ע"ב — במשנה. רמב"ם הל' נדרים רפ"א), או אפילו בשנים שלפ"ז, בהגיעו לכלל הבנה וחנינו, שתלוי, בכל תינוק לפי חריפותו וידיעתו בכל דבר דבר לפי ענינו" (שו"ע אדה"ז אריח סמ"ג ס"ג).

(24) להעיר ממאור"ל (שמורר פט"ז, ט — ע"פ גירסת המהר"י) עה"פ החודש הזה לכם ראש חדשים, משל למלך שה"י ערשה בכל שנה יום שמחה ללידת בנו כו', דעפ"ז י"ל, שהי"ט דפסח בכל שנה ושנה הוא ע"ד יום שמחה דלידת עם ישראל.
(25) וי"ל שגם אצל ההורים צ"ל ענין של שמחה, שבח והודי' כו', ביום ההולדת בכל שנה ושנה (נוסף על השמחה דהלידה בפעם הראשונה, שמחה שמברכים עלי' — למנהג הגיל בפנים), וראה לקמן הערה 31.

(*) אבל, יש להעיר מהד"ן דברכת הגומל ש.קטן אין צריך להודות אפילו הגיע לחינוך מצוה" (סדר ברכת הנחנין לאדה"ז פ"ג ה"ג).

(15) ראה אבות פ"א מ"ב.
(16) קונטרס החלוצי פ"י (סה"מ תרנ"ט ע' סא).
(17) ראה המש' שמח תשמח תרנ"ז (סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך).
(18) ברכות נט, ב. טשו"ע או"ח ר"ס רכג. סדר ברכת הנחנין לאדה"ז פ"ב ה"ב.
(19) ובפרט שע"ז מקריב את הגאולה — כמאור"ל (יבמות סב, ס"ע"א. ושי"ג). אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף, אוצר יש ושמו גוף, ומבראשית נוצרו כל הנשמות העתידות להולד ונתנם לשם" (פרש"י ע"ז ה, ר"ע"א).

ויש להביא דוגמא לדבר בהלכה —
 „יחיד שנעשה לו נס באיזה מקום . .
 חייב הוא עצמו, כשרואה אותו מקום
 לאחר שלשים יום, לברך ברוך . .
 שעשה לי נס במקום הזה . . ואם חוזר
 ורואה מקום זה לאחר ל' יום מראי'
 הראשונה חוזר ומברך, וכן לעולם”²⁶,
 ודוגמתו בזמן²⁷ — כאשר מגיע אותו
 זמן שבו נולד, זמן שמזכיר המאורע
 הלידה (כמו שהמקום מזכיר המאורע
 שאירע במקום זה) — יום ההולדת.

ובכל אופן, גם את"ל שאין חיוב
 דאמירת ברכה כזו, פשוט, שאין זה
 שולל, ח"ו, נתינת שבח והודי' להש"ת,
 ומתוך שמחה, בבוא יום הולדתו בכל
 שנה ושנה, כשזוכר ומתבונן בחסדי ה'
 עמו ביחס לכללות מציאותו²⁸, החל
 מעצם לידתו²⁹.

ולהעיר, שמצינו במדרש³⁰ ש”רוב בני
 אדם מחבבים יום שהוא תשלום שנתו,
 שהוא כנגד אותו היום שנולד, ושמחין
 בו ועושים בו משתה”³¹.

26) סדר ברכת הנהנין לאדה”ר רפ”ג (מברכות
 נד, א). — ולא עוד אלא שכל יוצאי ירכו של אותו
 אדם שנעשה לו נס באותו מקום . . חייבים הם
 ובניהם עד סוף כל הדורות לברך כשרואים המקום
 (שם).

27) להעיר גם מברכת הנסים (בתוכה ופורים)
 — שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.

28) ע”ד מארזיל. על כל נשימה ונשימה שאדם
 נושם צריך לקלס לבורא, מט כל הנשמה תהלל
 י”ה (ביר פ”ד, ט).

29) להעיר, שענין הלידה הוא מהענינים שבידו
 של הקב”ה שלא נמסרו ביד שליח (תענית
 בתחלתה).

30) מדרש שכל טוב עה”פ וישב מ, כ.

81) ראה גם שו”ת גני יוסף ס”ד: יורע אני מאנשי
 מעשה שבכל שנה כשמגיע יום הולדתם מהדרין
 לברך שהחיינו על פרי או בגד חדש, ובעל ישרי לב
 נגה לעשות סעודה לת”ח בכל שנה ביום הולדתו.
 וכן כתב בכו אש חי (חלק ההלכות — שנה א, פ’

ד. ויש להוסיף, שביום ההולדת בכל
 שנה ושנה (לא רק נזכרים על המאורע
 הלידה, אלא יתירה מזה — שבו ביום)
 חוזר ונשנה³² (מעין ודוגמת) ענין
 הלידה³³, והמקור לזה — בדברי
 הירושלמי:

בענין מלחמת עמלק (והי' כאשר
 ירים משה ידו וגבר ישראל וגו’³⁴) —
 איתא בירושלמי³⁵: „מה הי' עושה
 (עמלק), הי' מעמיד (למלחמה עם
 ישראל) בני אדם ביום גינוסיא שלו
 (שהי' אותו היום יום לידתו), לומר, לא
 במהרה אדם נופל ביום גינוסיא שלו
 (ביום מולדתו, שאז, המזל השולט ביום
 הוא עוזר לו), מה עשה משה עירבב
 את המזלות (שלא ישלוט ביום ההוא
 המזל שנולד בו ויפול), הה”ד³⁶ שמש
 ירח עמד וכולה”.

ראה ס”ז: יש נוהגים לעשות בכל שנה את יום
 הלידה ליום טוב, וסימן יפה הוא, וכן נוהגים בביתנו.
 — ונהרא נהרא ופשט”.

32) להעיר גם מ”ש (אסתר ט, כח), „הימים
 האלה נזכרים ונעשים” — שהזכרון (נזכרים) הוא
 באופן שהדבר חוזר ונשנה ונעשה („נעשה”) מחדש,
 כבפעם הראשונה (רמ”ז בס’ תיקון שובבים. הובא
 ונת’ בס’ לב דוד (להחידא) פכ”ט). וידועה הראי'
 מדברי המשנה (גיטין פ”ג מ”ח) „בשלשה פרקים
 בודקין את היין . . בהוצאת סמדר, וטעם הדבר —
 כי בזמן התחלת גידול הענבים רגיל להיות נעשה
 שינוי גם בין שבתבית, והיינו בדומן הזה אשר
 הבורא קבע זמן התחלת גידול הענבים בפעם
 הראשונה, הנה בזמן הזה בכל שנה ושנה נמשך
 השפעת פרי הגפן ממקורו, לכן אז יפול שינויים
 אפילו בהיין דאשתקד” (סה”מ תש”ז ע’ 13. ועוד).
 33) וע”ד יום הולדתו של אדה”ר — כראש
 השנה, שנשמתו מתחדשת בכל ר”ה (לקרית נצבים
 מז, א. שה”ש ג, כ), ועד”ז בנוגע ליום הולדתו דכל
 אדם פרטי (שהוא כמו אדה”ר — ראה סנהדרין לו,
 א).

34) בשלח יז, יא.

35) ר”ה פ”ג ה”ה, ובקרוב העדה.

36) חבקוק ג, יא.

שביום ההולדת של האדם, המזל שנוולד בו (מזל שעה, שמשמש (לפחות) ג"פ במשך היום, בכל יום⁴²) הוא באופן של שליטה והתגברות (ביחס להאדם שנוולד ביום זה) גם על שאר המזלות המשמשים ביום זה⁴³ לעזור לו כו'⁴⁴.

ועפ"ז, ענין השמחה ונתינת שבח והוד" כו' ביום ההולדת דכאורא מישראל, הוא — לא רק ביחס למאורע דהלידה בפעם הראשונה (שנוכח ביום זה), אלא גם ביחס לענין הלידה כפי שנעשה ביום זה ממש, שחזור ונשנה המשכת חיותו ע"י מזל זה⁴⁵ (ובאופן

וההסברה בזה — ע"פ האמור שביום ההולדת חוזר ונשנה ענין הלידה, חידוש המשכת החיות כו', ולכן, כשם שבי לידתו קיבל חיותו ע"י המזל שנוולד בו, הרי, גם ביום הולדתו בכל שנה ושנה חוזר ונשנה המשכת חיותו ממזל זה, וכי אופן שמזל זה (שנוולד בו) עוזר לו, עד לעזר באופן של התגברות, כלשון הכתוב⁴⁶ "וגבר", מזלו גובר.

ולהעיר, שהמדובר כאן אודות התגברות ה"מזל" ביום ההולדת מדי שנה בשנה, הוא — לא בנוגע ל"ב המזלות ד"ב חדשים, טלה שור וכו' (שהרי, המזל מ"ב המזלות שנוולד בו אינו משמש ביום ההולדת בכל שנה ושנה, כפשוטו⁴⁷), כי אם, בנוגע לז' המזלות הקשורים עם ז' כוכבי לכת (חנכ"ל שצ"ם) המשמשים כל אחד בשעה שלו, כדאיתא במסכת שבת⁴⁸ "מזל שעה⁴⁹ גורם, האי מאן דבחמה וכו'⁵⁰", שז' מזלות אלו משמשים כל כ"ד שעות המעת-לעת, היינו, שבכל יום ויום משמשים כל שבעת המזלות (כל מזל בשעה אחת) ג' פעמים (ויותר⁵¹), אלא,

חזורים ומשמים ג' מזלות פעם רביעית (וביום שלאחר — ג' מזלות אחרים, וכן הלאה).

42) שלכן, ה"ז שיך ונוגע לפעולות דכל אדם, גם מי שאינו חכם בתכונה כלל, וגם כשאנו יודע השעה המדויקת (והמזל המשמש בה) שנוולד בה — בידעו שהמזל שנוולד בו (איזה שיהי) משמש ביום זה (לכה"פ) ג"פ.

43) וי"ל, שמכיון שגם השפעת י"ב המזלות קשורה ושייכת לז' המזלות (ד) כוכבי לכת — פועל ה"מזל שעה" (שנוולד בה) גם על המזל מ"ב המזלות (שנוולד בו), שגם הוא (מזל טלה וכירב) יפעל בהתגברות יתירה (ביחס לאדם זה), אע"פ שמצ"ע אינו משמש ביום ההולדת ממש (אלא בימים שלפניו או שלאחריו).

44) ופעולת משה ש"עירבב את המזלות" (אף שעדיין שימשו כל שבעת המזלות, כולל גם מזלם של העמלקים שנוולדו בשעות אלו) — "שלא ישלוט ביום ההוא" המזל שנוולד בו, מכיון שהשפעתה (קצתה) מעורבת, או שנטלה במיעוט, וכי"ב.

45) שהרי, כללות הסוגיא בענין "מזל שעה" קאי (גם) — ואדרבה — בעיקר) בנוגע לישראל, וכדאיתא שם: "אמר רבה אנא במאדים כו', והובא גם לדינא (לא רק בחלק האגדה והדרוש שבתורה) — שלא לעשות קידוש בליל שבת בזמן שליטת מזל מאדים

37) וכדי לדעת הזמן המדויק שחזור ומשמש המזל שנוולד בו — צ"ל חכם גדול בחכמת התכונה.

38) קנו. א.

39) להעיר, שבהתחלת הסוגיא מובא גם הענין דמזל יום⁵², האי מאן דכחז בשבתא וכו' (הנוולד באחד בשבת), אבל, אין זה שיך ליום ההולדת בכל שנה ושנה, שאינו חל באותו יום בשבוע שבו נולד. ועפ"ז י"ל, שכאשר יום ההולדת חל באותו יום בשבוע שבו נולד, אזי, ישנו גם העזר דמזל יום⁵³. 40) ופשוט, שאין זה רק בנוגע להתכונות המיוחדות שנוכחו בהסוגיא, אלא, שכללות החיות שנמשך לאדם קשור עם (ונמשך ע"י) מזל השעה שבה נולד (ואדרבה — זוהי הסיבה לכך שיש לו גם התכונות המיוחדות השייכות למזל זה).

41) שהרי, גם לאחר שישמש כל שבעת המזלות ג"פ (במשך כ"א שעות), נשארו עוד ג' שעות שבהם

(*) וביום ההוא עצמו — בשעות המלחמה דעמלקי פרטי זה, ורק במקום מסוים — (חלק מפרסידים).

ומכיון שאין אדם יודע מה יהי בסופו, ואמרו חז"ל⁴⁹, "אל תאמין בעצמך כו'" — מה מקום לשמחה על הולדתו כשאני יודע אם ישרים תכלית ומטרת בריאתו, לשמש את קונו?!

וכדרשת חז"ל⁵⁰: על הפסוק⁵¹, "טוב . . יום המות מיום הוולדו", "נולד אדם הכל שמחין מת הכל בוכין, ואינו כן, אלא נולד אדם ואין שמחין לו, שאין יודעין באיזה פרק ומעשים יעמוד, אם צדיק אם רשע אם טוב ואם רע, ומה הם צריכין לשמוח, שנפטר בשם טוב ויצא מן העולם בשלום".

ולא עוד, אלא, ש"נימנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא"⁵², כי, "בתחלת לידתו (ש)אין ידוע מה יהא בסופו"⁵³, ורק, "כשהוא צדיק, אשריו ואשרי הדור שהוא בתוכו"⁵⁴.

ועפ"ז יומתק שהעילוי דיום הולדת, שמחה וכיו"ב, נזכר במדרשי חז"ל רק אצל צדיקים⁵⁵, ולאחרי שנתברר שהיו צדיקים⁵⁶, ולא מד בעת הלידה⁵⁷.

ו. אמנם, כד דייקת שפיר — אין

שהמזל שנולד בו עוזר לו, עד לעזר באופן של התגברות — "וגבר ישראל", המשכת חיות חדש על כל השנה כולה⁴⁶.

ה. לכאורה, יש מקום לשאלה על השמחה שביום ההולדת:

התכלית והמטרה דלית האדם, היא — כלשון חז"ל⁴⁷, "אני נבראתי לשמש את קוני", היינו, שיחנכוהו לתורה ומצוות, עד שיהי בן י"ג שנה ויום אחד, שאז יקיים תורה ומצוות בתור "מצווה ועושה"⁴⁸, במשך כל ימי חייו.

(ש"ע אדה"ז א"ח סרע"א סיג).

והפליגתא (בהמשך הסוגיא) אם "יש מזל לישראל" או "אין מזל לישראל" היא (לא בנוגע לעצם העובדה שהשפעת המזל על ישראל, אלא) בנוגע לאפשרות לשנות השפעת המזל ע"י הזכות דתפלה וצדקה (פרש"י ותוס' שם), אבל בעניינים טובים — בודאי ישנה השפעת המזל גם (ובעיקר) לישראל.

ויתירה מזה: בישראל ניתוסף גם המזל דמקור הנשמה ושרשה, בבחי' "אין" (שאינו מושג) שהוא המזל דישראל (ראה לקו"ת ר"פ האזינו. ועוד).

46) כמו "ראש השנה" (ראה לעיל הערה 33) שבו נמשך החיות לכל השנה כולה (לקו"ת נצבים מז, א"ב. עט"ר בתחלתו. ובכ"מ), ובאופן של עילוי והוספה משנה לשנה — "בכל שנה ושנה . . נמשך אור חדש . . עליון יותר שלא ה"י מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה" (אגודת סייד).

47) משנה ובריייתא סוף מס' קידושין.
48) קידושין לא, סע"א. וש"נ. וראה רמב"ם הל' ת"ת ס"א.

(*) ולהעיר מהמשך הסוגיא בנוגע למזלו של אברהם, "צדק" — שפעל פעולתו בעניינים טובים, מאן דבצדק יהא גבר צדקן במצוות, וכתב באברהם כי ידעתי למען אשר יצוה את בני וגו' ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט" (חזקוני מהרש"א לשבת שם, ב), אלא שבנוגע ללידת בנים ה"י צורך לשנות המזל, צא מאצטננינות שלך שאין מזל לישראל, מאי דעתך דקאי צדק (שהוא מזל שלך) במערב מהדגא ומוקמינא ל"י במזרח כו" (שבת שם).

49) אבות פ"ב מ"ד.

50) קהיר עה"פ (פ"ז, א, ד). תנחומא ושמו"ר

ר"פ ויקהל. ועוד.

51) קהלת ז, א.

52) עירובין יג, ב.

53) תוד"ה שלמלא — ע"ז ה, רע"א.

54) תוס' — עירובין וע"ז שם.

55) ולדוגמא: לידת האבות — ר"ה יא, א. לידת

יצחק (בהדגשה מיוחדת) — שמ"ר טו, יא. תנחומא

בא ס. ובקשר לענין של שמחה — תנחומא ס"פ פקודי. ועוד.

56) ולכן, גם הענין ד"ומא טבא לרבנן" ד"בר שיתיד", ש"נפק לי מכתרת" נתפרש בגמרא (מ"ק כח, א) רק אצל רב יוסף — שהיו לו סיבות מיוחדות להשמחה (הן בנוגע לשנים שעברו, והן בנוגע לשנים הבאות), כמשנית בארוכה בלקו"ש ח"ה ע' 132 ואילך.

57) ושאי משנה רבינו, ש"ביום ההולדו . . שמחו

— שהרי, ענין זה הובא במג"א⁶² בנוגע לכאור"א מישראל⁶³, ש"מצוה על האדם לעשות סעודה ביום שנעשה בו בר מצוה כיום שנכנס לחופה"⁶⁴.

ועכצ"ל, שהשמחה ביום הבר מצוה היא — על יסוד הכלל בהלכה שכל ישראל בחזקת כשרות⁶⁵, היינו, שבדאי יקיים כל דיני התורה ומצוות⁶⁶ [ובלשון הרמב"ם⁶⁷ "מאחר שהוא מירא... רוצה לעשות כל המצוות ולהתרחק מן העבירות", עד לדרגת ה"בינוני"⁶⁸, שלא עבר עבירה מימיו ולא יעבור לעולם⁶⁹], ואחר"כ כל אדם ימשור"⁶⁹], ולכן שמח ביום שזכה⁷⁰ לחיוב במצוות⁷¹.

לומר שטעם הנ"ל שולל ענין של שמחה ביום הולדת, כי:

איתא בזהר⁵⁸ שכיום הבר מצוה של רבי אלעזר, עשה רשב"י שמחה גדולה, כמו ביום החופה, ולכאורה, ע"פ סברא הנ"ל שאין לשמוח ביום ההולדת מכיון שלא ידוע מה יהא בסופו — בודאי שאין לשמוח גם (ובמכ"ש וק"ו) ביום הבר מצוה, שאז מתחייב בכל המצוות, וגם נעשה בר עונשין⁵⁹!?

ואין לומר שהשמחה דבר מצוה הו"ע השייך רק לרשב"י, שמכיון שאמר "ראיתי בני עלי' והו' מועטין כו' אם שנים הם אני ואלעזר בני⁶⁰, היינו, שהי' ברור אצלו, באופן של רא"י ("ראיתי כו'"), גודל צדקתו של רא"ב בנו, עד כדי כך, שאם שנים הם בודאי שרא"ב בנו אחד מהם, מסתבר לומר שגם ביום הבר מצוה דאז כבר שרא"ב בנו יהי' צדיק⁶¹

שמחה גדולה" (תוד"ה אמר כמשה — נזיר יד, א) — מכיון ש"בשעה שנולד נתמלא הבית כולו אור" (סוטה יב, א). וראה לקו"ש חכ"ו בתחלתו. (58) ראה זו"ת בראשית י"ד, סע"ג, טו, ד. (59) וי"ל דוגמא לדבר — שאין מברכים שהחיינו במצות מילה משום צער דינוקא (אבודרהם ברכות שער ג. הגהות מיימוניות הל' מילה פ"ג הל' ג). (60) סוכה מה, ב.

(61) ואין זה סתירה לבחירתו החפשית של רא"ב — כי, מובן בפשטות שדיעת איזה דבר אינה סיבה להדבר, אלא להיפך, הידיעה מסובבת מהדבר, וכמו"כ בידיעת העתידות — ובנדו"ד, ידיעת וראיית רשב"י שרא"ב בנו יהי' צדיק כו' — שבחירתו של רא"ב היא הסיבה לידיעת ורא"י של רשב"י. ומ"ש הרמב"ם (הל' תשובה ספ"ה) ש"תשובת שאלה זו (ידיעה ובחירה) ארוכה מארץ מדה כו'", ואין בנו כח לידע היאך ידע הקב"ה כו' — כי, ידיעת הקב"ה אינה מחמת הדבר שידוע, כי אם, שידוע מצד עצמו, ולכן, יש מקום לשאלה שדיעתו ית' תשפיע על האדם, משא"כ ידיעת האדם, גם ידיעת העתידות — שהיא מסובבת מהדבר. וראה בארוכה לקו"ש ח"ז ע' 365. הדרן על הרמב"ם תשמ"ז הערה 14. וש"נ.

(62) או"ח סרכ"ה סק"ד.

(63) ועפ"ז י"ל שהחידוש בספר הזהר אודות הגהות רשב"י הוא רק בנוגע לפרטי הדברים בנוגע להילולא זו (סעודתא רבה... חפה כל ביתא במאני דיקר... והוא קא דחט טובא... בדיחותא שלימחא... אסתר אשא בביתא... חמו קטורא דהוה סליק מביתא כו'), אבל כללות ענין של שמחה ביום הבר מצוה, הי' דבר הרגיל אצל כולם.

(64) ראה גם מהרש"ל (ביש"ש לביק פ"ד סל"ז — הובא במחצה"ש או"ח שם) שמביא רא"י לזה מדברי הגמרא (ב"ק פו, א. קידושין לא, סע"א) השתא דשמענא... גדול המצוה ועושה... עבדנא יומא טבא לרבנן, ואם על הבשורה דגדול המצוה ועושה" רצה לעשות י"ט — על בוא העת וזמן ד"מצוה ועושה" עאכ"כ שראוי לעשות י"ט.

(65) רמב"ם הל' קידוש"ח פ"ב הל' ה"ב (וראה גו"כ שם) השגות הראב"ד הל' גירושין פ"ה הל' ו' ובכ"מ.

(66) הל' גירושין ספ"ב.

(67) ראה תניא פ"ב.

(68) ע"ד לשון הרמב"ם (הל' תשובה פ"ב הל' ב) "ומהי התשובה... ריעיד עליו ידוע תעלומת שלא ישוב לזה החטא לעולם, היינו, שמעמדו ומצבו בהוה הוא באופן... שלא ישוב לזה החטא לעולם".

(69) תניא רפ"ד.

(70) כמארז"ל "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" (מכות כג, ריש ע"ב — במשנה).

(71) והטעם שאין מברכים שהחיינו על שמחה

ז. ע"פ האמור לעיל ניתוסף עוד טעם לעריכת התועדות של שמחה ביום הולדת דכ"א"א מישאל, אנשים נשים וטף — שמחה שיש בה שבח והודי' להשי"ת על עצם לידתו וכללות מציאותו.

ויש להוסיף עוד ענין בנוגע לאנשים ונשים לאחר ב' מצוה ובת מצוה — שהשמחה ביום הולדת היא לא רק על עצם הלידה אלא גם על שביום זה זכה להיות מצווה ועושה⁷³, אשר, גם ענין זה חוזר ונשנה בכל שנה ושנה, "הימים האלה נזכרים ונעשים"⁷⁴.

בסגנון אחר: השמחה ביום הולדת היא (א) על הולדת גשמיית — יום הלידה, (ב) ועל הולדת רוחנית — יום הבר מצוה⁷⁵, "גמר ועיקר כניסת נפש הקדושה באדם . . ב"ג שנה ויום א' לזכר וי"ב לנקבה, שלכן נתחייבו אז במצוות מן התורה"⁷⁶.

ובפרט כשעריכת התועדות של שמחה ביום ההולדת קשורה עם שמחה של תורה ושמחה של מצוה, ע"י ההוספה בתורה תפלה וצדקה, וקבלת החלטות טובות כו' (כ"ל ס"ב) — שמנצלים יום ההולדת (שמזלו גובר⁷⁷) להוסיף בתכלית ומטרת בריאתו, לשמש את קונו.

ומזה מובן גם בנוגע להשמחה ביום ההולדת⁷⁸ — היום שבו ירדה נשמתו לעולם כדי שיוכל לשמש את קונו ע"י קיום התומ"צ, ומצד חזקת כשרות בודאי יתנהג כן בפועל ממש, ובפרט כשהשמחה היא ביחד עם הוספה בתומ"צ, וקבלת החלטות טובות כו', היינו, שהחזקת כשרות באה לידי פועל ממש בהשמחה ביום ההולדת גופא.

זו, הוא (לא מפני שיש ספק שמא לא יקיים המצוות, ח"ו, אלא) מפני שברכת שהחינו אינה אלא על שמחת הלב בדבר שישנו בפועל ובגלוי בהוה, ולא על דבר שיהי' בעתיד⁷⁹, כבנוד"ז, קיום התומ"צ במשך כל השנה ובמשך כל ימי חייו. ולהעיר, שגם לדעת החת"ס (בשרת אר"ח ס"ה) שהנכנס לחיוב מצוות צריך לברך שהחינו, וע"כ יברך כל בר מצוה בתחלת הנחת תפילין על כל מצוות שעתידי לעשות כל ימיו⁸⁰ — הרי, מדגיש שברכה זו צ"ל . . בתחלת הנחת תפילין, היינו, מצוה שמקימה בפועל ממש חיוב ומיד (אלא שמכיון גם על כל מצוות שעתידי לעשות כל ימיו).

(72) ומשארז"ל "נוח לו לאדם שלא נברא כו' (כ"ל ס"ה) — מברא רבינו הזקן (לקרית ראה כ"ט, א) ש, לא אמרו ח"ו טוב לו שלא נברא, דזה אי"א לומר שהרי הירידה . . היא בשביל עלי גדולה ונפלאה לאיז קץ . . וע"כ אמרו שנוח וקל ה' לו שלא נברא . . משיכנס בתוך המלחמה עצומה כו'".

(*) אף שמקילים בה (גם במקום של ספק כו'), מכיון שאינה דומה לשאר ברכות, להיחזה על שמחת לבו של אדם (ראה אנציק' תלמודית ערך ברכות נ"ד, דש"נ).

(**) להעיר גם מהשייכות לאחרון של פסח — שהרי, מהטעמים (בפנימיות הענינים) שאין מברכים שהחינו בימים האחרונים דפסח, הוא, מכיון שהשמחה בימים האחרונים דפסח קשורה ושייכת להגאולה העתידה, ועל שמחה שתהי' בעתיד אין מברכים (ראה לקרש ח"ב ע' 545, ועוד).

(***) לאחר אריכות השקו"ט ע"ד ההיתר והקולא בברכה שהחינו במקום שנהגו (בענין דוגמחו), ומסיים, "והיכי דלא נהיג לא נהיג כו'".

(73) ראה לעיל הערה 64.

(74) ראה לעיל הערה 32.

(75) להעיר מזה"כ צ"ח, רע"א: "כד מטה דוד לתליסר שני חכה בההוא יומא דעאל לאריבסר כדון כתיב (תהלים ב, ז) ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך", ושם ק"א, א: "כד סליק אינש (לא רק דוד, אלא כל אדם) ל"ג שניו, מה כתיב ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך", היינו שביום הבר מצוה נולד ממש.

(76) כולל — עור מיוחד שעניני העבודה דתומ"צ יהי' באופן של התגברות.

והעיקר — שהפעולה בעניני יום הולדת דכל איש פרטי בישראל, תמהר ותזרז עוד יותר את שלימות הלידה דכללות ישראל, כידוע⁸¹ שהגלות נמשל לעיבור והגאולה ללידה, „כימי⁸² צאתך מארץ מצרים (ויתירה מזה) אראנו נפלאות“⁸³.

וזוכים לקיום היעוד⁸⁴ „ולציון יאמר איש ואיש יולד בה“, „זה ה' ממשפחת הנולדים בציון“⁸⁵, „זה יולד שם“⁸⁶, שרואים בגלוי — מראה באצבעו ואומר זה⁸⁷ — שכאויא מישראל הוא „ממשפחת הנולדים בציון“ (ירושלים), מכיון שניכר עליו בגלוי הענין ד„ירו-שלים“, שלימות היראה⁸⁸, ועד להמשך וסיום המזמור „ושרים כחוללים כל מעיני בך“⁸⁹, שלימות השמחה⁹⁰, ע"ד מ"ש לעתיד לבוא „נגילה ונשמחה בך“⁹¹, במהרה בימינו ממש.

ח. ויה"ר שההצעה האמורה — לחגוג את יום ההולדת דכאויא מישראל ע"י הוספה בעניני תומ"צ מתוך התוועדות של שמחה — תתקבל אצל כל בנ",

אשר, גם אם עד עתה לא ה' הדבר נהוג ומפורסם כו, הרי זה ככוכב עניני תומ"צ שנתגלו בזמנים מיוחדים, וכ- פרט ענינים שמדברי סופרים ומנהגי ישראל כו' שנתגלו ע"י תלמיד ותיק וכו', וריבוי „עשרה מישראל“ שכבר נהגים כן כו"כ שנים בפרט — בודאי עדיף מתלמיד ותיק אחד, ובנדו"ד ועיקר — שכבר נתקבל ע"י כו"כ מישראל ומספרם הולך וגדל,

ובפרט בימינו אלו, אשר, מכיון ש„החושך יכסה ארץ גו"י“, חושך כפול ומכופל דעקבות משיחא⁹², יש להוסיף ולהרבות יותר באור, ע"י הוספה בעניני טוב וקדושה, כולל גם — עניני הרשות, כ„יום הולדת“, לנצלו באופן ד„בכל דרכיך (דרכים שלך) דעהו“⁹³, שעל ידו יתוסף עוד יותר בתומ"צ⁹⁴, כפי שכבר ניסו וראו את התוצאה בפועל ממש.

דיום ההולדת בדורנו זה דוקא — כדי לסיים גם הבירורים האחרונים בעניני הרשות.

- (81) ראה תי"א ותו"ח וסה"צ שבהערה 1. שיחות דלעיל סי'. ועוד.
- (82) מיכה ז, טו.
- (83) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפז). וש"נ.
- (84) תהלים פו, ה.
- (85) פרש"י שם, ד.
- (86) תהלים שם, ד"ו.
- (87) ראה תענית בסופה. שמ"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.
- (88) ראה לקו"ת פ' ראה כט, ד. שה"ש ו, ג. ובכ"מ.
- (89) שם, ז.
- (90) וי"ל, שהשמחה („שרים כחוללים“) קשורה גם עם ענין הלידה בציון, „איש ואיש יולד בה“ — ע"ד ובדוגמת השמחה דיום הולדת, כנ"ל בארוכה.
- (91) שה"ש א, ד.

- (77) ישע"י ס, ב.
- (78) להעיר, שבעקבות משיחא, דור האחרון של הגלות, ניתוסף בהשמחה דיום הולדת — כי, מלבד החזקת כשרות דכאויא מישראל (שימלא תכלית בריאתו), ישנה גם הבטחתו של הקב"ה ש„לא ידח ממנו נדח“ (ש"ב יד, יד) ובודאי יעשה תשובה בגלגול זה או בגלגול אחר (הל' ת"ת לאדה"ו פ"ד ה"ג), ומכיון שנמצאים בדור האחרון, בהכרח שיקויים הדבר בגלגול זה.
- ולהעיר גם מפס"ד הרמב"ם (הל' תשובה פ"ז ה"ה) הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו ומיד הן נגאליו.
- (79) משלי ג, ו. וראה ברכות סג, א. רמב"ם הל' דעות ספ"ג. שו"ע אדה"ו או"ח סקנ"ז ס"ב.
- (80) וי"ל שזהו א' הסעמים לפירסום ההנהגה

ADAPTÉ DU DISCOURS 'HASSIDIQUE DU DERNIER JOUR DE PESSA'H 5748 (1988)

Concernant l'attitude à adopter le jour de son anniversaire

1. Parmi les sujets essentiels de la fête de Pessa'h se trouve la naissance du peuple juif en tant que nation. Ainsi, le dernier jour de Pessa'h (אחרון של פסח), huitième jour d'existence du Peuple juif, correspond à la Brit Mila (circoncision), jour où l'âme divine marque le début de son entrée dans le corps.

Ceci peut être lié avec le fait que le dernier jour de Pessa'h est lié à la délivrance messianique, au sujet de laquelle il est dit « Et vous circoncirez vos cœurs ». Cette injonction correspond non seulement au travail de l'homme sur lui-même, consistant à enlever les aspects « grossiers » les plus évidents de sa personnalité mais également au travail consistant à supprimer les aspects « grossiers » les plus tenus dont il est porteur. Or, sur ce dernier aspect dont il est dit qu'il est trop difficile à l'homme de le réaliser s'applique le verset « D.ieu circoncira vos cœurs ».

2. D'après le principe établissant que ce qui touche au peuple juif dans son ensemble s'applique également à chaque Juif de façon individuelle, il ressort qu'il existe un lien entre le jour de la naissance du Peuple juif (la fête de Pessa'h) et l'anniversaire de chaque individu.

C'est pourquoi, puisque nous nous trouvons à présent à la fin de la fête de Pessa'h, « jour de la naissance » du peuple juif, il y a lieu d'attirer à nouveau l'attention de tous sur les différentes coutumes à mettre en pratique au jour de son anniversaire, concernant aussi bien les hommes, que les femmes et les enfants.

On mettra ce jour à profit afin de renforcer et d'ajouter dans tous les domaines ayant trait au judaïsme, à commencer par un ajout concret dans les trois piliers que sont l'étude de la Torah, la prière et la charité, et l'on prendra des bonnes décisions, poursuivant et ajoutant dans ce travail tout au long de l'année.

De plus, et ceci est essentiel, on organisera une fête le jour de son anniversaire avec sa famille et ses amis. Ainsi, cela renforcera la prise de bonnes décisions et leurs accomplissements de façon effective, à la fois par le fait que puisque l'on se trouve au sein d'un groupe cela confère plus de force à ces bonnes décisions et également par la joie régnante qui ajoute zèle et enthousiasme dans tous les domaines.

3. Au jour de son anniversaire, il y aura lieu d'exprimer à la fois de la joie et de la reconnaissance envers D.ieu pour cette naissance :

La naissance est une source de joie avant tout pour les parents qui ont eu un fils ou une fille, à tel point qu'il y a une obligation hala'hique pour le père et la mère de prononcer une bénédiction (Séder Birkat Hanéénine du Admour Hazaken, Chapitre 12, Hala'ha 12) mais elle est également une source de réjouissance pour l'ensemble du peuple juif qui se voit ainsi doté d'un membre supplémentaire.

Enfin, cette naissance est évidemment une source de joie pour le nouveau-né lui-même, qui n'a bien entendu pas la capacité d'exprimer cette joie mais qui dans l'idée devrait, une fois l'âge de la Bar Mitsva (ou de la Bat Mitsva) atteint, remercier et glorifier D.ieu pour cette joie.

Et ainsi, d'année en année, quand à nouveau se présente le jour de son anniversaire, le souvenir de cette naissance doit nous amener à louer et remercier D.ieu, Qui est source de bénédiction.

On trouve une illustration de cette idée dans la Hala'hah (loi juive) qui établit la chose suivante : lorsqu'une personne ayant bénéficié d'un miracle revoit l'endroit où s'est produit le miracle, elle devra alors remercier D.ieu « Qui a fait pour moi un miracle en ce lieu », et chaque fois qu'elle reverra ce lieu (si au moins 30 jours se sont écoulés depuis la dernière bénédiction dite), elle aura l'obligation de redire cette même bénédiction.

Sur ce même principe, lorsque la date anniversaire d'une personne survient de nouveau, le souvenir de la naissance ressurgit alors. Et, même si dans ce cas précis aucune bénédiction ne fut instituée, cela n'empêche en rien de louer et remercier D.ieu, Qui est source de bénédictions, pour tous les bienfaits dont Il nous a gratifiés.

4. Plus encore, au-delà du souvenir, c'est l'évènement même de notre naissance qui se « reproduit », qui a lieu de nouveau. C'est ainsi que, concernant l'épisode où les Amalécites attaquèrent le Peuple juif qui venait de sortir d'Egypte, le Talmud de Jérusalem dit : « Que fit-il (Amalek) ? Il disposa (pour livrer combat aux Bné Israël) des individus qui célébraient en ce jour leur anniversaire, car il n'est pas sans difficulté de faire tomber un tel individu (qui célèbre son anniversaire, étant donné qu'en ce jour son "Mazal" est fort et lui assure une protection). Que fit alors Moché ? Il provoqua une confusion des astres (pour ne pas que le Mazal de ces individus les protège) comme il est écrit : 'Soleil et Lune s'arrêtent dans leur orbite' ».

Ainsi, de même que l'enfant reçoit sa vitalité par le "Mazal" associé au moment de sa naissance, de même tous les ans, à cette même date, il recevra à nouveau un flux de son « Mazal » lui octroyant de ce fait une force toute particulière. Et ceci sera une source de joie, car cette vitalité nouvelle l'accompagnera tout au long de la nouvelle année qui commence pour lui.

5. On pourrait à priori s'interroger sur la joie que l'on doit manifester le jour de son anniversaire :

La finalité de l'homme est de servir son Créateur ; c'est-à-dire d'être éduqué à l'étude de la Torah et à la pratique des Mitsvot jusqu'à l'âge de treize ans où l'on pourra alors mettre en pratique l'éducation reçue en tant que Juif « responsable », « מצווה ועושה » tout au long de sa vie. Or, puisque l'on ne sait pas ce qu'il adviendra de soi à la fin de ses jours pourquoi se réjouir sans avoir la certitude d'avoir rempli sa mission ?

6. En réalité, ce doute ne s'oppose en rien à la joie à exprimer lors de son anniversaire. En effet, il est écrit dans le Zohar que lorsque Rabbi Elazar atteint l'âge de la Bar Mitsva, son père, Rabbi Chimon Bar Yo'haï organisa de grandes réjouissances, comme pour un mariage. Or, si le raisonnement précédemment tenu était valable, pourquoi donc organiser de telles réjouissances pour un anniversaire et, à plus forte raison, pour le 13ème anniversaire qui est celui où l'on devient responsable, donc condamnable ?!

Il faudra donc admettre que malgré ce doute, on se fondera sur le principe hala'hique suivant : « Tout Juif est supposé 'Cachère' », c'est-à-dire que chaque Juif est supposé avoir le désir de mettre en pratique toutes les lois édictées par la Torah et ainsi pratiquer les Mitsvot.

Ainsi, il y aura effectivement lieu de se réjouir, l'âge de la Bar Mitsva atteint, puisqu'on aura alors le mérite de recevoir sur soi le 'joug des Mitsvot'.

De même, pour chaque anniversaire, on se réjouira de ce jour où notre âme descendit en ce monde afin de servir son Créateur par l'accomplissement des Mitsvot.

7. De ce fait, après l'âge de la Bar ou Bat Mitsva, les raisons de se réjouir seront doubles :

- D'une part on célébrera l'anniversaire « matériel », le jour de sa naissance
- D'autre part, on se réjouira pour l'anniversaire « spirituel », le jour de sa Bar ou Bat Mitsva, où l'âme de sainteté achève de pénétrer en soi, nous obligeant de ce fait à accomplir les Mitsvot, non plus pour 's'entraîner' mais parce que la Torah nous en fait désormais obligation.

8. Puisse être Sa Volonté, que cette proposition (à savoir celle de fêter son anniversaire juif lors d'une réunion joyeuse où l'on ajoutera dans l'accomplissement des Mitsvot) soit mise en pratique par tous les Juifs. Et, tout particulièrement en nos jours où « l'obscurité recouvre la Terre », obscurité redoublée qui précède la venue du Machia'h, cela permettra d'ajouter de la lumière, en augmentant dans le domaine du bien et de la sainteté.

Quoi qu'il en soit l'essentiel est que tout cela puisse hâter encore davantage la plénitude de la « naissance » du Peuple juif, comme il est connu que l'exil est comparé à la grossesse tandis que la délivrance est comparée à la naissance. Ainsi, on atteindra le stade de la joie la plus parfaite comme il est dit, au sujet des l'époque messianique : « En Toi, nous cherchons joie et allégresse ».

Extrait de Si'ha de
Chabbat Parachat Vayikra,
Parachat Ha'hodech, Roch
'Hodech Nissan 5748
(1988) en hébreu et son
adaptation en français

חלק משיחת ש"פ ויקרא, פ' החודש, ר"ח ניסן ה'תשמ"ח

סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 343-344

ותשובה ישוב ויתקנם⁹⁶, און ביום זה מוסיף זיין⁹⁷ אין לימוד התורה, עבודת התפילה, נתינת הצדקה וקיום המצוות בהידור. און דערצו – מאַכן ביום זה אַ התועדות של שמחה, צוואַמען מיט בני ביתו און אויך זיינע חברים וכו', בכדי די החלטות טובות ביום ההולדת זאָלן זיין מתוך שמחה, ובמילא – וועט עס צוגעבן אין הצלחת קיום ההחלטות.

וואָס דערביי האָט מען אַ גאָלדענע⁹⁸ געלעגענהייט אויף מערר זיין אידן צו מוסיף זיין אין תורה ומצוות, וואָרום יעדערער האָט אַ יום הולדת און דאָן איז ביי אים מזלו גובר, אַ ספעציעלער טאָג וכו', קען מען אויף אים דעמולט לייכטער פועל'ן צו מוסיף זיין אין עניני טוב וקדושה, תורה ומצוות.

און ווי מ'האָט אויך צוגעגעבן, אַז די הצעה איז געווענדעט צו אַלע אידן, אנשים אין נשים, און אויך טף, ביז קטני קטנים – אַז זייערע עלטערן זאָלן זיי מסביר זיין אַז אין אַ יום הולדת דאָרף צוקומען אַ חידוש אין אַלע עניני טוב וקדושה, און די עלטערן זאָלן אויך מסדר זיין אַז די קינדער זאָלן פראָווען זייער יום הולדת מיט אַ התועדות של אידישע

איינער פון די דרכים צו פועל'ן דעם ענין פון „וּעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ“, אַז אויך די דברי הרשות פון אַ אידן זאָלן זיין אין אַן אופן פון „מִקְדָּשׁ“ – איז די הצעה וואָס מ'האָט גערעדט⁹², אַז ס'איז כדאי אַז יעדער איד, אנשים נשים וטף, זאָל אָנהאַלטן דעם מנהג טוב צו פראָווען זיין יום הולדת באופן וואָס איז פאַרבונדן מיט תורה ומצוות:

יום הולדת מצד עצמו איז לכאורה אַן ענין של חול. יעדער מענטש – אויך פון אומות העולם – האָט אַ יום הולדת, ווען „מזלו גובר“⁹³. און מ'זעט אַז כמה וכמה (אויך פון אוה"ע) פראָווען זייער יום הולדת.

ביז אַז דער איינציקער מאָל וואו עס ווערט דערמאָנט בפירוש אין תושב"כ אַ יום הולדת – איז דאָס בנוגע צו פרעה, „יום הולדת את פרעה ויעש משתה“⁹⁴.

אַ איד האָט אָבער בכח צו אויסנוצן זיין יום הולדת – אַז אנשטאָט ער זאָל פאַרביי גיין סתם אַזוי אַלס אַ יום חול כו', זאָל ער דערפון מאַכן אַ „יום טוב“, אין טוב אלא תורה⁹⁵ ומצוות, דורך דעם וואָס ער נוצט אויס דעם טאָג אויף „להעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם והצרכים תיקון

(92) שיחת כ"ה אדר (לעיל ע' 332 ואילך).

(93) ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע.

(94) מקץ מ, כ ובפרש"י.

(95) אבות פ"ו, ג.

(96) „היום יום י"א ניסן.

(97) ראה ס' המנהגים חב"ד ע' 81.

(98) ע"ד מרז"ל שכריאת הוהב הוא רק בשביל המשכן

ומקדש (כ"ר פט"ו, ב. שמור"ר רפ"ה).

„הוקם המשכן“ יום זה גיט כח צו
 אויפמאַכען קדושה פון אַלע עניני חול,
 איז דאָס אויך דער „ראש חודש של
 גאולה“¹⁰⁰, וואס די גאולה (ממצרים)
 פאַרגלייכט דער נביא¹⁰¹ צום יום הולדת
 פון אַ קינד.

100) שמו"ר פט"ו, יא.

101) יחזקאל קאפיטל טז, וראה תו"א ר"פ וארא. תו"ח
 וארא צו, ב ואילך. ובכ"מ. וראה מכתב דערב ר"ח גיסן שנה
 זו (נדפס בספר השיחות ה'תשמ"ח ח"ב ע' 687 ואילך).

שמחה, צוזאַמען מיט זייערע פריינט
 (ועד"ז מיידעלעך – מיט זייערע
 פריינטיגעס), אַז די החלטות טובות
 להוסיף בתומ"צ שביום ההולדת זאָלן זיין
 מתוך שמחה.

ויש להוסיף בכל זה, אַז שטייענדיק
 בראש חודש ניסן, האָט מען אויף דעם
 נאָכמער כח⁹⁹ – ווייל נוסף צו דעם וואָס

99) ולהעיר שגם הענין ד„איתו יום נטל עשר עטרות“
 הוא ע"ד יום הולדת – ה„יום הולדת“ של העשר עטרות.

ADAPTÉ DE LA SI'HA CHABBAT PARACHAT VAYIKRA, PARACHAT HA'HODECH, ROCH 'HODECH NISSAN 5748

**חלק משיחת ש"פ ויקרא, פ' החודש, ר"ח ניסן ה'תשמ"ח
ה"ש תשמ"ח ח"א ע' 343-344**

Un des moyens d'agir concrètement et d'accomplir l'ordre de « faire un sanctuaire pour D.ieu » (c'est-à-dire de faire en sorte que même les occupations matérielles courantes d'un Juif, sans lien direct et apparent avec le Divin puissent avoir un lien avec la volonté de D.ieu) serait que chaque juif, homme, femme et enfant puisse observer la coutume de célébrer son anniversaire concrètement, à travers des actions en lien direct avec l'étude de la Torah et l'accomplissement des Mitsvot.

Toute personne, y compris parmi les nations du monde, est concernée par le fait d'avoir un jour anniversaire durant lequel son Mazal est intense. Ceci est tellement vrai, que l'unique fois où la Torah fait mention d'un jour anniversaire est celui de Pharaon (un roi non-juif) qu'il célébra par un festin.

Un Juif a le pouvoir de faire en sorte que son jour anniversaire ne soit pas un simple jour profane mais un jour de Yom Tov, un « bon jour » ; or, il n'est de bon que la Torah et les Mitsvot.

Ainsi, ce jour-là sera célébré à travers une introspection personnelle, en évoquant ses souvenirs, en y méditant et en réparant ce qui doit l'être. Un véritable jour de Techouva. On rajoutera dans l'étude de la Torah, dans la prière, dans la charité et dans l'accomplissement des Mitsvot avec embellissement. De même, on organisera une réunion 'Hassidique avec sa famille, ses amis... La joie participera à la réussite concrète de bonnes résolutions, prises en ce jour.

Nous disposons d'un canal précieux pour réveiller et encourager chaque juif à intensifier son étude de la Torah et sa pratique des Mitsvot.

Chaque personne est concernée par cet événement qu'est l'anniversaire, pendant lequel le « Mazal » s'intensifie, ce qui en fait un jour spécial. On profitera donc de cette occasion pendant laquelle une personne dispose d'une force et d'un entrain particulier pour l'aider à éclairer sa vie en rajoutant dans les domaines du bien et de la sainteté.

Tout ceci s'adresse à chacun et chacune sans exception. Les parents se doivent d'expliquer à leurs enfants que l'anniversaire doit apporter quelque chose de nouveau, dans le domaine du bien et de la sainteté.

Extrait de Si'ha de Youd
Alef et Youd Guimel Nissan
5748 (1988) en hébreu et
son adaptation en français

חלק משיחות י"א וי"ג ניסן ה'תשמ"ח

סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 380-381

„מזלו“ פון אַ איד איז – בחי' אין⁹⁸, „אין מזל לישראל“⁹⁹, דער ענין הביטול, ביז בחי' אין פון יש האמיתי¹⁰⁰, אַז ביום ההולדת שלו איז ער מגלה אַז בחי' אין שבו איז גובר אויף זיין ישות ומציאות, ד.ה. אַז אויך ווי ער געפינט זיך אַלס אַ יש למטה, איז זיין גאַנצע מציאות בטל ואין צו דעם אויבערשטן, און ער פאַרשטייט – ביז מרגיש ווי ער נעמט זיך פון אין האמיתי¹⁰¹.

ויהי רצון, אַז די לעצטע בירורים פון חול אין זמן הגלות, זאָלן בקרוב ממש מגלה זיין דעם אל"ף (פון אלופו של עולם) אין גלות, און עס ווערט „גאולת“ – גאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו,

און מ'וועט פראַווען חג הפסח אין ירושלים עיר הקודש, בבית המקדש השלישי, צוזאַמען מיט „משה ואהרן עמהם“¹⁰², צוזאַמען מיט „הקיצו ורגנו שוכני עפר“¹⁰³, ולא עכבו אפילו כהרף עין¹⁰⁴.

דער יום הולדת פון יעדער איד איז בדוגמא צו דער יום הולדת פון כלל ישראל בשעת יציאת מצרים: כשם ווי באַ ציי"מ איז געווען דער „לקחת לו גוי מקרב גוי“, אזוי איז אויך דער יום הולדת פון יעדער איד, אַז פון אַן מצב של עיבור במעי אמו, ווערט ער געבאָרן, אלס אַ זעלבסטענדיקער מציאות פאַר זיך⁹⁵.

וכשם ווי יציאת מצרים (הולדת כלל ישראל) איז ע"ד דער ענין פון עבודת התשובה, אַז מ'ווערט אויסגעלייזט פון אַ מצב פון „קרב גוי“, אַזוי דאַרף זיין דוגמתו באַ יעדער יום הולדת.

ווי גערעדט לאחרונה⁹⁶ אַז ס'איז כדאי אַז יעדער איד זאָל אָנהויבן אויסנוצן זיין יום הולדת אויף אַ הוספה אין טוב וקדושה, תורה ומצוות כו'.

וע"פ הנ"ל יש לומר איינער פון די טעמים פאַרוואָס דאָס איז געוואָרן לאחרונה אַ הוראה לרבים, און מיט אַ גאַנצן טראַסק ופרסום כו', כאַטש אַז בדורות שלפני זה איז דאָס געווען נאָר באַ יחידי סגולה ובלי פרסום כלל –

ווייל וויבאַלד אַז מ'האַלט באַ דעם סיום פון גלות, דאַרף מען פאַרענדיקן די לעצטע בירורים פון חול.

ווי"ל אַז איינער פון די בירורים איז – אַז אַ איד נוצט אויס זיין יום הולדת, וואָס מצד עצמו איז אַ יום חול, און ער איז אין דעם מגלה ווי „מזלו גובר“⁹⁷, וואָס

98 אר"ת לה"מ מט, ג, סב, ב. חנוך לנער ע' 48.

99 שבת קנ"א.

100 ראה דרושי פסח לאדמו"ר האמצעי (ד"ה תפול עליהם בתרי"ח בשלח רטו, א ואילך).

101 ע"ד ובדוגמת התהוות הבראה ע"י הקב"ה באפן של יש מאין ככל רגע ורגע מחדש (שעהיו"א פ"א) – והרי האדם הוא שותף להקב"ה במעשה בראשית, ושותף אמיתי פירוש – שהוא בדומה לשותף השני (כביכול).

102 תת"ה אחד – פסחים קי"ד, ב. וראה יומא ה, ב.

103 ישע"י כ, יט.

104 מבילתא ופרש"י בא יב, מא.

95 ראה גם מכתב ער"ה ניסן שנה זו.

96 שיהי' כ"ה אדר וש"פ ויקרא שנה זו. ועוד.

97 ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע.

ADAPTÉ DES SI'HOT DE YOD ALEF ET YOD GUIMEL NISSAN 5748

חלק משיחות י"א ו"ג ניסן ה'תשמ"ח

סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 381-380

Le jour de l'anniversaire d'un Juif est comparable au jour anniversaire du peuple juif, qui se produisit lors de la sortie d'Egypte. Le verset nous dit « לקחת לו גוי מקרב גוי » que D.ieu prit une nation du sein d'une autre nation et choisit le peuple juif comme Son peuple parmi les autres.

Ceci est comparable à la Techouva qui nous projette d'une situation à une autre. Dès lors, nous ne sommes plus une nation simple mais un peuple véritablement choisi par D.ieu. De même, pour chaque Juif qui fête son anniversaire, nous retrouvons le sujet de la Techouva : sortir de la situation d'un simple homme pour monter de niveau et passer au stade d'un homme choisi par D.ieu.

Ainsi, comme ce qui a été dit, un homme utilisera son anniversaire pour ajouter dans le bien et la sainteté, dans l'étude de la Torah et l'accomplissement des Mitsvot. Ceci est la raison pour laquelle une campagne publique a dernièrement été lancée autour de la thématique de « l'anniversaire juif », avec tout le « tumulte » nécessaire, alors que dans les générations précédentes, seuls certains individus célébraient leur anniversaire, et ceci, sans publicité.

La raison en est que, nous nous trouvons dans les derniers instants de l'exil et notre mission consiste à élever les dernières parcelles divines qui se trouvent au sein de la matière, dans le profane. Or, une des façons d'élever la matière, est de célébrer son anniversaire, pendant lequel le Mazal s'intensifie. Nous faisons « sortir » un jour de la catégorie de jour profane en un jour qui devient sacré.

Comme nous savons tous qu'il n'y a pas de Mazal pour Israël, et le Mazal du peuple juif c'est Ayin, le néant, c'est plus haut que tous les niveaux, jusqu'à toucher les niveaux les plus profonds de D.ieu, le néant véritable. Ainsi le jour de son anniversaire, un juif dévoile que son « Ayin », son annulation à D.ieu est plus fort que son existence, et ceci peut être totalement ressenti, de façon claire et concrète qu'il est totalement annulé à D.ieu.

Que ce soit la volonté de D.ieu que les dernières parcelles que nous élevons du profane vont entraîner que le Alef se dévoile dans le mot Galout et forme le mot Guéoula, la délivrance avec notre juste Machia'h et nous fêtons la fête de Pessa'h dans le troisième Beth Hamikdash avec Moché et Aaron et tous ceux qui nous ont quittés.

יו"ל לחיזוק התקשרות
לכ"ק אדמו"ר
זיע"א



יו"ל לזכרון
הרבנית הצדקנית מרת
חי' מושקא
ע"ה ז"ל

KOVETZ LIMOUD ANNIVERSAIRE

Le 25 adar 1988, le Rabbi lançait la campagne pour la célébration de l'anniversaire.

Le Rabbi demanda que chacun s'emploie à cumuler, en ce jour, les trois domaines du service de D.ieu : l'étude de la Torah, la prière et les bonnes actions.

Bien que le jour anniversaire soit un jour unique dans l'année, son influence s'étend tout le reste de l'année.

Ainsi, afin d'encourager chacun et chacune à la célébration de son anniversaire à travers les 10 coutumes spécifiques à cet événement, ce Kovetz, avec son contenu complet, est mis à disposition.

Puisse D.ieu faire que la diffusion des propos de nos Maîtres hâte la délivrance véritable et complète, très bientôt et de nos jours.

Pour tout contact – BETH LOUBAVITCH CAMPAGNE ANNIVERSAIRE

✉ Bethloubavitch.anniversaire@gmail.com

📖 Inscription : www.bethloubavitch-anniversaire.fr

📞 Tel : 07-70-88-82-13

